

Granskningsutlåtande

Detaljplan för del av kv. Triangeln m. fl. inom stadsdelen Bergshamra, upprättad i juni 2021

Innehåll

1. Bakgrund.....	1
2. Sammanfattning	2
Yttranden i korthet	2
Förvaltningens kommentarer i korthet.....	4
3. Yttranden.....	5
Remissinstanser.....	5
Sakägare enligt fastighetsförteckningen, boende och övriga.....	16
4. Förändringar efter granskning.....	34

1. Bakgrund

Detaljplanens syfte är att möjliggöra uppförandet av cirka 60 lägenheter med underliggande garage genom att ersätta befintligt parkeringsgarage. Bockholmsvägen får en förhöjd standard med gångbana på båda sidor, en angoringsficka samt trädplantering längst med gatan mot den nya bebyggelsen.

En principöverenskommelse och planuppdrag antogs i kommunstyrelsen den 2 juni 2014, § 92. Stadsbyggnadsnämnden (nuvarande byggnadsnämnden) gav sedan förvaltningen ett uppdrag att påbörja detaljplanering den 18 juni 2014, § 84.

Samråd om detaljplanen genomfördes under tiden 21 juni – 23 september 2018 och granskning genomfördes under tiden 20 maj – 15 juli 2020. Beskrivning av hur samrådet har genomförts samt synpunkter på samrådshandlingarna finns redovisade i en samrådsredogörelse. Synpunkter från granskningen finns sammanställt i detta dokument.

2. Sammanfattning

Yttranden i korthet

Länsstyrelsen Stockholms län

Länsstyrelsen bedömer att föreslagen utformning av planen riskerar att inte tillgodose riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken samt att planförslaget riskerar att bli olämpligt med hänsyn till människors hälsa. Länsstyrelsen anser att kommunen därför behöver omarbeta förslaget utifrån byggnadernas inverkan på Nationalstadsparken. Vidare behöver reglering av buller förtydligas i plankartan.

Lantmäteriet

Lantmäteriet framför synpunkter om att den administrativa bestämmelsen inte är avgränsad på plankartan, att fastighetsbeteckningar saknas på grundkartan och att beskrivning om bland annat gemensamhetsanläggning och förrättningskostnader saknas.

Trafikverket

Trafikverket framför synpunkter om att det finns en osäkerhet kring hur nära bebyggelsen skulle komma Roslagsvägen vid en utbyggnad av vägen. Detta måste säkerställas så att det inte kan komma att innebära en begränsning av vägens funktion i framtiden.

Storstockholms brandförsvaret

Storstockholms brandförsvaret framför synpunkter om att riskanalysens resonemang om att samhällsrisken sänks från oacceptabel till acceptabel nivå efter föreslagna åtgärder vidtas är missvisande samt att riskanalysen saknar resonemang om en förändrad fördelningen av farligt gods transporter på Roslagsvägen. Vidare anser brandförsvaret att riskreducerande åtgärder ska gälla inom 30 meter från eventuell framtida körbanor samt att räddningsvägar och uppställningsplatser behöver säkerställas.

Statens geologiska institut

Statens geologiska institut framför att det saknas en bedömning av stabilitetsförhållanden mot söder och öster om planområdet och att det behöver tydliggöras i planen om intilliggande områden är stabila och om samtliga slänter som förekommer inom planområdet är stabila. Vidare vill Statens geologiska institut lyfta frågan om hur kommunen ska säkerställa att eventuella konstruerade bergsslänter blir långsiktigt stabila.

Solna vatten

Solna vatten framför att synpunkterna från samrådet gäller fortsatt om att den befintliga dagvattenledning som går genom planområdet behöver flyttas.

Vattenfall

Vattenfall framför att de har ledningar korsar planområdet som behöver säkerställas med ett u-område inom kvartersmark på plankartan.

Norrenergi

Norrenergi framför att de har ledningar i området som behöver beaktas samt att de har ett ställverk för matning av sjövattpumpar söder om planområdet.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät framför att de inte har något att erinra mot detaljplanen men vill informera om projektet för en ny el förbindelse i tunnel som kommer att passera under Solna.

Svenska turistföreningen

Svenska turistföreningen anser att den föreslagna bebyggelsen bör minska och att en del av planområdet istället bör planläggas som park för att förstärka den gröna korridoren som finns kvar mellan Bockholmen och Tivoliudden. Det skulle även förbättra passagen för rekreation, friluftsliv och motion. Vidare framför svenska turistföreningen att de bedömer att projektet med stor sannolikhet går emot bestämmelserna om strandskydd.

Bergshamra socialdemokratiska förening

Bergshamra socialdemokratiska förening framför önskemål om att hitta en bättre plats i området för bostadsbyggnation. Föreningen framför också önskemål om hyresrätter samt att staden aktivt verkar för bättre kollektivtrafik i området. Föreningen vill också att buller och luftkvalité följs upp för att säkerställa att den blir tillfredställande samt att allmänhetens tillgång till strandpromenaden säkerställs och att närboende, allmänhet och intresseorganisationer får ta del av gestaltning och illustrationer vid vidare projektering. Föreningen framför även en oro för ökad trafik och problem med parkering i området.

Naturskyddsföreningen Solna-Sundbyberg

Naturskyddsföreningen framför att omarbetningen av förslaget efter samrådet inte påverkar deras invändningar mot detaljplanen. Vidare framförs att buller och luftföroreningsnivåer blir oacceptabelt höga samt att de ekologiska sambanden behöver återställas. Naturskyddsföreningen framför även att det finns ett angeläget allmänintresse, att marken inte är ianspråktagen, att båtuppställning kan ske på annan plats samt att träd inom området inte får tas ned.

Förbundet för Ekoparken

Förbundet för ekoparken framför att de avstyrker detaljplanen då de anser att den föreslagna bebyggelsen strider mot lagen om Nationalstadsparken enligt bestämmelserna i miljöbalken.

Haga-Brunnsvikens vänner

Haga-Brunnsvikens vänner framför att bebyggelsen behöver sänkas med ytterligare en våning samt att förslaget bör omarbetas så att hela sidan mot vattnet blir bostäder. Vidare framförs att åtgärderna för att förbättra den gröna miljön bör preciseras samt att gång- och cykelpassagen över Ålkistan bör förbättras.

Sakägare, boende och övriga

Sakägare, boende och övriga framför synpunkter om att exploateringen blir för stor och att den föreslagna bebyggelsen påverkar Nationalstadsparken, den befintliga bebyggelsen i kvarteret Sfären och naturmiljön negativt. Det framförs även synpunkter om höga bullernivåer och luftföroreningshalter för den nya bebyggelsen. Vidare framförs oro för skymd utsikt, ökad trafik i området, att antalet planerade parkeringsplatser inte kommer att räcka till samt oro för påverkan under byggtiden.

Förvaltningens kommentarer i korthet

Planförslaget har bearbetats efter inkomna synpunkter vid granskningen. Den föreslagna bebyggelsen har sänkts med ytterligare en våning för att minska påverkan på Nationalstadsparken. En åtgärdsplan för naturvärden har tagits fram för att specificera de åtgärder som ska vidtas för att kompensera och på sikt även höja naturvärden som finns på platsen.

Plankartan har reviderats enligt kommentarer från lantmäteriet samt förtydligats för att bland annat säkerställa uppförandet av bullerskärmen. Ett u-område har lagts in för Vattenfalls ledningar som går över kvartersmark och ett u-område har införts för att möjliggöra en omläggning av Solna vattens ledning inom kvartersmark.

Riskutredningen (Briab, 2021-04-09) har reviderats efter synpunkter från Storstockholms barnförsvaret och ett PM för utrymning och möjlighet till räddningsinsats (Briab, 2021-04-13) har tagits fram. PM geoteknik (Geosigma, 2021-06-09) har reviderats efter synpunkter från Statens geologiska institut med avseende på bland annat stabilitet. Avståndet till Roslagsvägen har förtydligats efter kommentarer från Trafikverket. Bullerutredningen (Åkerlöf Hallin Akustik, 2021-04-09) har reviderats med en bild över bullersituationen utan bullerskärm enligt kommentarer från Länsstyrelsen.

Förvaltningen bedömer att nivåerna för luft och buller är acceptabla och följer de krav som finns. Förvaltningens bedömning är att det omarbetade förslaget inte bedöms skada det historiska landskapets natur- och kulturvärden och att det inte strider bestämmelserna i miljöbalken och att det finns särskilda skäl för att upphäva strandkyddet inom planområdet. Allmänheten kommer fortsatt ha tillgång till strandpromenaden och detaljplanen bedöms kunna höja natur- och rekreationsvärden i området.

3. Yttranden

Remissinstanser

Länsstyrelsen

Kommunen har efter samrådsskedet arbetat om förslaget så att volymerna har sänkts mot Roslagsvägen och takformen har bearbetats med vinklade takvolymmer för att bidra till en mjukare, mer gradvis trappning mot söder och en större följsamhet gentemot landskapet. Förslagen bebyggelse kommer trots det fortsatt att vara synlig från delar av Tivoliparken i och med att bebyggelsen sticker upp ovan horisontlinjen som den gröna landskapsväggen utgör. Länsstyrelsen bedömer därmed att landskapets siluett från denna vy märkbart kommer att förändras och att det finns en risk för att det historiska landskapets natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 7 § MB skadas. Länsstyrelsen anser därför att kommunen inför antagandeskedet behöver begränsa byggnadernas höjd så att bebyggelsen inte sticker upp ovan trädhorisonten och den gröna landskapsväggen sett från Tivoliparken.

Länsstyrelsen anser vidare att det är svårt att få en uppfattning om skillnaden mellan det bearbetade förslaget och samrådsförslaget eftersom vistudierna från Roslagsvägen söderut och norrut har olika utgångspunkter från vilken betraktaren ser bebyggelsen vilket kommunen behöver förtydliga inför antagandeskedet.

Kommunen har efter samrådsskedet arbetat om placeringen av huskropparna vilket påverkar bullersituationen. En bullerskärm finns redovisad mellan hus 2 och 3 som beskrivs vara lika hög som byggnaderna. Bullerskärmen regleras med planbestämmelsen bullerskärm får uppföras så att gällande riktlinjer för trafikbuller innehålls. I bullerutredningen saknas en beskrivning av hur ljudnivåerna skulle bli utan bullerskärmen. Det går därför inte att avgöra om bullerskärmen är nödvändig för att skapa en tyst sida in mot gård motsvarande maximalt 55 dBA ljudnivå. Såsom planbestämmelsen nu är utformad ställs inga krav på att den ska uppföras och till vilken minsta höjd. Länsstyrelsen anser att planbestämmelsen därför behöver förtydligas om bullerskärmen krävs för att skapa en tyst sida.

Planbestämmelsen hänvisar även till gällande riktlinjer för trafikbuller medan planförslaget i övrigt är upprättat utifrån de äldre riktvärdena i Infrastrukturpropositionen (1997/97:53). Det är därför oklart vilka riktvärden som skärmen ska hjälpa till att klara vilket kommunen behöver förtydliga inför antagandeskedet.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Förslaget har omarbetats efter granskningen genom att volymerna ytterligare sänkts för att begränsa byggnadernas höjd och synlighet över den gröna landskapsväggen sett från Tivoliparken. Vidare har ytterligare vyer tagits fram för att bedöma påverkan från Tivoliparken. Det omarbetade förslaget bedöms inte skada det historiska landskapets natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 7 § MB och har samrättats med länsstyrelsen vid möte den 2020-10-01 och 2020-11-25.

Vystudier från Roslagsvägen söderut och norrut har samma utgångspunkt för granskningsförslaget och antagandeförslaget för att jämförelse ska kunna ske. Vyerna från samrådsförslaget har inte ändrats.

Bullerutredningen har kompletterats med en beräkning av hur ljudnivån skulle bli utan bullerskärmen. Beräkningen visar att bullerskärmen behövs för att skapa en tyst sida in mot gård motsvarande maximalt 55 dBA ljudnivå. Planbestämmelsen på plankartan har förtydligats genom att formuleringen har ändrats från 'bullerskydd får uppföra, så att gällande riktlinjer för trafikbuller innehålls' till 'bullerskydd ska uppföras, så att bestämmelserna i plankartan för trafikbuller uppfylls'.

Lantmäteriet

Lantmäteriet framför följande synpunkter:

- Den administrativa bestämmelsen t är fortfarande inte avgränsad med administrativa gränser i plankartan.
- I grundkartan saknas fastighetsbeteckningar för fastigheterna Bergshamra 4:31, Sfären s:1, Stockholm Norra Djurgården 1:25.
- För att underlätta orienteringen förståelsen av detaljplanen är det bra om Ålkistan skrivs in i kartan då den nämns i planbeskrivningen.
- Inom Triangeln s:1 finns en gemensamhetsanläggning, Triangeln ga:1, inget nämns i planhandlingarna hur den ska hanteras.
- Det framgår inte av genomförandet vem som ska stå för rättningskostnader för de olika rättningsåtgärderna.
- Det framgår inte att fastighetsregleringarna och upphävande/omprövning av gemensamhetsanläggningen kan aktualisera frågan om ersättningar mellan berörda parter.

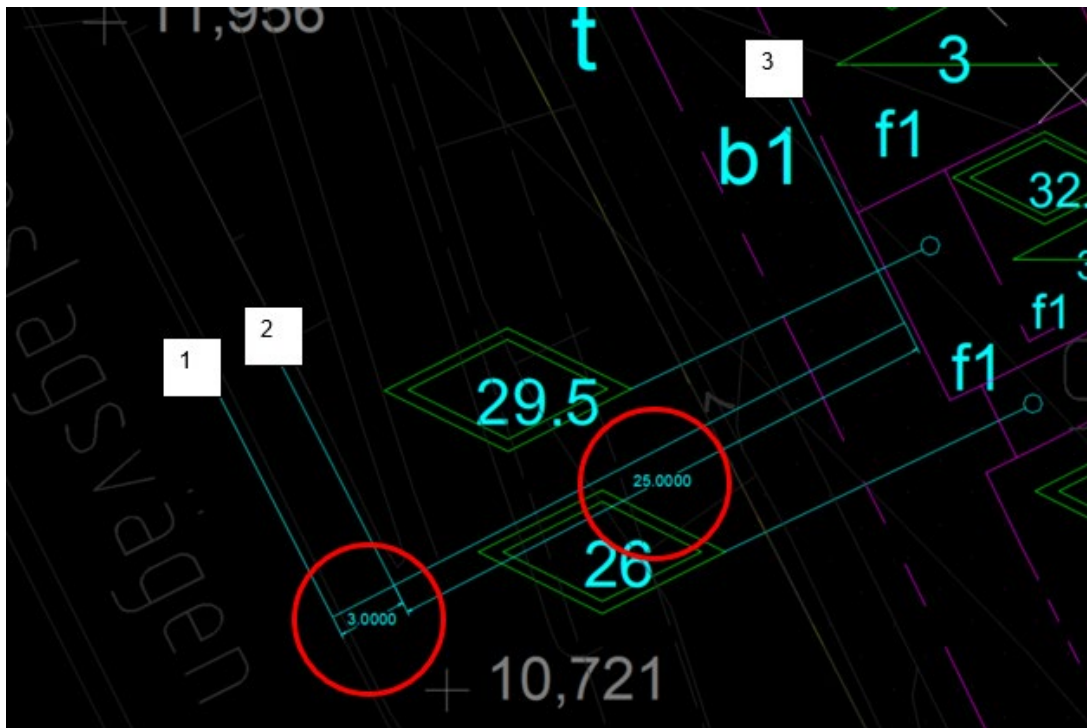
Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: *Avgränsningen för den administrativa bestämmelsen t har förtydligats på plankartan. Ålkistan och ovannämnda fastigheter har lagts till i grundkartan. Genomförandebeskrivningen har kompletterats med en beskrivning av hur gemensamhetsanläggningen ga:1 ska hanteras, vem som ska stå för rättningskostnader samt med information om att fastighetsregleringarna och upphävande/omprövning av gemensamhetsanläggningen kan aktualisera frågan om ersättningar mellan berörda parter.*

Trafikverket

Trafikverket ser att det finns en osäkerhet kring hur nära bebyggelsen skulle komma Roslagsvägen vid en utbyggnad av vägen. Med ett extra körfält enligt dagens utformning kommer framtida vägbanekant ligga på ca 24,5 m från bebyggelsen. Bebyggelsen hamnar alltså närmare än minsta avstånd som tas upp i riskutredningen. Om det finns en risk att detta skulle innebära begräsningar gällande transporter av farligt gods på Roslagsvägen när vägen är utbygg anser Trafikverket att detaljplanen inte kan antas i dess nuvarande form. Det måste då först säkerställas att nuvarande planförslag inte innebär begräsningar för transport av farligt gods idag eller i framtiden. Begräsningar för transport av farligt gods skulle påverka vägens funktion och värde som riksintresse och därmed kunna innebära en påtaglig skada på riksintresset E18/Norrtäljevägen.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: *Frågan om avstånd till Roslagsvägen har förtydligats i ett mail till trafikverket daterat 2021-02-01. Bekräftelse från trafikverket om att förtydligandet och placeringen är ok skickades i mail daterat 2021-02-02. Förtydligandet redovisas nedan.*

Linje 1 redovisar befintlig körbanekant och linje 2 redovisar en ev. framtida körbanekant, 3 meter från befintlig. Linje 3 är 25 meter från linje 2 där det framgår att bebyggelsen hamnar minst 25 meter från en framtida körbanekant.

Figur 1: Förtydligande av bebyggelsens avstånd till Roslagsvägens befintlig och framtida väggkant.

Storstockholms brandförsvär

Hantering av olycksrisker

SSBF bedömer att riskanalysens resonemang om att samhällsrisker sänks från oacceptabel till acceptabel nivå efter förslagna åtgärder vidtas är missvisande. Det kan vara svårt att sänka samhällsrisker eftersom det inte går att anta att åtgärderna ger 100% effekt på planerad bebyggelse, samt att åtgärderna endast vidtas inom planområdet och inte inom hela kvadratkilometern som samhällsrisker beräknas för.

SSBF anser också att riskanalysen saknar resonemang om en förändrad fördelningen av farligt gods transporter på Roslagsvägen. Detta kan vara relevant då fördelningen kan ändras över tid.

Enligt riskanalysen hanteras konsekvenserna av en pölbrand genom införande av brandklassade glas i minst EW30 och obrännbar fasad (eller motsvarande EI30) för den del av byggnaden som ligger inom 30 meter från Roslagsvägen. SSBF anser att åtgärden bör gälla för hela fasaden där delar av fasaden ligger inom 30 meter från eventuellt nytt framtida körfält på Roslagsvägen (E18).

Möjlighet till räddningsinsatser

Enligt planbeskrivningen ska räddningsvägar och uppställningsplatser säkerställas under vidare process. SSBF vill påminna om att detta behöver säkerställas inom planskedet för att inte senare omöjliggöra byggnationen.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Storstockholms brandförsvärs kommentar angående samhällsrisker är rimlig och relevant då samhällsrisker enligt

praxis mäts på en 1 km lång vägsträcka. För den aktuella sträckningen av Roslagsvägen finns det dock redan idag ett bebyggelsefritt avstånd på 30 meter (med undantag för ett par mindre garagebyggnader) och således bedöms skyddsåtgärderna i det aktuella fallet kunna anses vara relevanta för hela sträckningen. Ett förtydligande om detta har därför gjorts under avsnitt 7.1 i riskutredningen.

Det gods som transporteras på svenska vägar styrs i stor utsträckning av samhällets efterfrågan på produkter och insatsvaror. Den övergripande trenden indikerar på att mängden farligt gods överlag minskar på det svenska vägnätet även om det finns lokala och regionala variationer som framförallt styrs av lokalisering av olika transporthubbar och enskilda producenter/förbrukningsställen. Då trafikmängderna på Roslagsvägen är relativt stora och ingen enskild målpunkt bedöms ha en avgörande inverkan på de transporter som genomförs på den aktuella sträckan bedöms de generella transporttrenderna i samhället vara representativa för den aktuella sträckningen. Riskutredningen har därför kompletterats med en känslighetsanalys baserad på fördelningen av transporter av farligt gods 2019 och lagts in under avsnitt 7.2. Denna känslighetsanalys visar på att den förskjutning av fördelningen som har skett sedan 2016 har inneburit lägre risker. Utöver detta kan det konstateras att mängden transporterat farligt gods mellan 2015 och 2019 har minskat med närmare 40 % och mellan 2016 och 2019 så är minskningen 25 % (se avsnitt 5.2 i riskutredningen). Antagandet om en konstant andel farligt gods som del av den totala trafiken bedöms således även ta höjd för relativt stora och ofördelaktiga förändringar i fördelningen av det transporterade farliga godset.

Riskutredningen har förtydligats med att avstånden gäller från eventuellt tillkommande körfält på Roslagsvägen, vilket medför ett bebyggelsefritt avstånd på 28 meter från befintlig väkant och åtgärder inom 33 meter. Även plankartan har uppdaterat enligt detta.

Ett separat PM (PM Utrymning och möjlighet till räddningsinsats (Briab, 2021-04-13) har upprättats med avseende på räddningsvägar och uppställningsplatser för att säkerställa att dessa aspekter hanteras på ett bra sätt i planprocessen.

Statens geologiska institut

Statens geologiska institut (SIG) framför att det i planhandlingarna saknas en bedömning av stabilitetsförhållanden för slänten i anslutning till den befintliga trappan och norrut samt stabilitet för promenadstråket (söder om planerad byggnad) ner mot Ålkistan. SGI anser att en sådan stabilitetsbedömning behöver utföras i planskedet för att klarlägga stabiliteten för slänten mot planområdet. SGI vill även upplysa om att stabiliteten för områden utanför planen generellt kan komma att påverka detaljplanområdet. Det är därför viktigt att stabiliteten för hela planområdet och dess omgivning är tillfredställande. SGI anser att det behöver tydliggöras i planen om intilliggande områden är stabila och om samtliga slänter som förekommer inom planområdet är stabila.

Enligt planbeskrivning kommer planerad bebyggelse att grundläggas på packad sprängbotten och bergsprängning blir aktuellt i området. SGI vill dock lyfta frågan avseende om det kommer att finnas kvarstående konstruerade bergslänter inom planområdet samt i så fall hur kommunen avser att tillse att dessa blir långsiktigt stabila. SGI ser från geoteknisk synvinkel att planläggning är möjlig förutsatt att

ovanstående synpunkter beaktas i det fortsatta planarbetet. Krävs det åtgärder eller restriktioner ska dessa på ett plantekniskt godtagbart sätt säkerställas i planen.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: *Det geotekniska PM:et samt planbeskrivningen är reviderat efter kommentarer från Statens geologiska institut avseende stabiliteten i området. Jordlagerföljden inom området bedöms övergripande bestå endast delvis av lerområden inom båtområdet och då med begränsad mäktighet <2m längs vissa delar av promenadstråket. Behov av spont och stödmurar styrs främst av trånga utrymmen inom området. Stabiliteten inom planområdet bedöms generellt som god.*

Vad gäller frågan om kvarstående konstruerade bergsslänter ska frilagd bergyta karteras av sakkunnig geolog och bergtekniker som bedömer eventuellt behov av förstärkningsåtgärder vid frilagd bergövertyta i slänt.

Solna Vatten

Solna vatten framför att synpunkterna från samrådet gäller fortsatt om den befintliga dagvattenledning som går genom planområdet. Ledningen ska flyttas till ett nytt läge vilket ska bekostas av exploatören. Om omläggningen av dagvattenledningen innebär att ledningen eller ledningsschakten hamnar på kvartersmark behövs ett u-område i detaljplanen. Före detaljplanens antagande ska ett avtal träffas mellan Solna vatten AB och exploatören. Dagvatten från garagedfart får inte kopplas på spillvattenledning.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: *Ett u-område har införts på plankartan för att säkerställa att dagvattenledningen kan förläggas inom kvartersmark. Det är inte säkert att dagvattenledningen behöver finnas kvar vilket kommer att utredas vidare under projekteringskedet. Ett avtal mellan exploatören och Solna vatten har tecknats.*

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall framför att tillkommande bebyggelse kommer att anslutas norrifrån, från befintlig station vid Himlabacken. Vattenfall har 20 kV kablar som korsar planområdet, dessa får inte överbyggas och bör skyddas med ett u-område inom kvartersmark. Eventuell flytt/förändringar av befintliga elanläggningar utförs av Vattenfall, men bekostas av exploatören.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: *Ett u-område har lagts in på plankartan där Vattenfalls kablar korsar kvartersmark inom planområdet. U-området har samma utbredning som i tidigare gällande detaljplan.*

Norrenergi

Norrenergi framför att de har en befintlig fjärrvärmeledning i anslutning till planområdet samt sjövattenledningar som går från Ålkistans pumpstation förbi planerat byggområde "Triangeln" och vidare under motorvägsbron. Norrenergi förutsätter att de beaktas i detaljplanarbetet. Om ledningarna behöver flyttas för att möjliggöra byggnation enligt det aktuella planförslaget utgår vi från att omläggning av de befintliga ledningarna bekostas av exploatören. Vid omläggning skall väderförhållande och urkopplingstider beaktas, så att kringliggande värmekunder ej drabbas mer än nödvändigt. För utrustning och byggnader krävs full tillgänglighet under såväl bygg-

skede som när byggnationen är klar. Inför byggskedet ska Byggherren besikta Norrenergis byggnader före och efter att arbetet utförts.

Norrenergi framför vidare att det i planärendets bilagda rapport författad av Sweco (2018-04-20 REV 1 2018-06-04) om bedömning av magnetfält från likriktarstation står följande text i den inledande sammanfattningen. "Sammanfattning. Den planerade bebyggelsen i kv. Triangeln, Bergshamra, Solna, kommer delvis att hamna närmre än 10 m från en befintlig likriktarstation tillhörande SL" Vad Norrenergi kan bedöma av bilagda ritningar är att denna byggnad tillhör Norrenergi AB och innehåller ställverk för matning till våra sjövattpumpar nere vid vattnet i "Ålksitan". Detta eventuella missförstånd bör utredas.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Den byggnad som omskrivs i rapporten och som hamnar ca 10 meter från den nya bebyggelsen är en likriktarstation som tillhör trafikförvaltningen. Norrenergis byggnad ligger söder om den planerade bebyggelsen och har efter granskningen tagits med i rapporten om bedömning av magnetfält. Detta har klargjorts i ett mail till Norrenergi daterat 2021-07-07. Norrenergi har svarat på mailet (den 2021-07-29) och bekräftat att det är den södra teknikbyggnaden som är deras.

Figur 2 Bild som visar två teknikbyggnader i anslutning till planområdet. Byggnaden markerad med röd ring är en likriktarstation som tillhör trafikförvaltningen och byggnaden markerad med grön ring är Norrenergis byggnad som innehåller ett ställverk för matning av sjövattpumpar.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät framför att de inte har något ytterligare att framföra än tidigare lämnat remissvar den 2018-09-20 (ingen erinran), förutom att i anslutning till aktuellt planområde har Svenska kraftnät ett pågående projekt. Projektet har projektnamn: "Anneberg-Skanstull tunnel", där byggstart inleddes den 1 februari 2020. Projektet innefattar en ny el förbindelse i tunnel från Danderyd, under de centrala delarna av Stockholm. Den kommer att passera under Solna och Stockholm för att avslutas vid den nya stationen Skanstull i Mårtensdal, söder om Hammarbykanalen. Projektet är en del av projektet Stockholms Ström. På Svenska kraftnäts webbplats www.svk.se/anneberg-skanstull kan du läsa mer om den nya el förbindelsen.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Information noterad.

Svenska turistföreningen

Svenska turistföreningen framför att det befintliga garaget vid Ålkistan idag upplevs som ett större ogenomtänkt ingrepp i Nationalstadsparken och miljön vid Ålkistan. De bedömer att den negativa upplevelsen och intrånget av ytterligare bebyggelse vid Ålkistan inte kommer att bli mindre av att det byggs flervåningshus på samma plats. De förordar att detaljplanen minskar byggnationen, och att nuvarande halva södra garageområde istället planläggs som parkmark (eller i kombination med prickmark). Detta möjliggör att garagets södra del kan rivras. Den gröna korridoren som finns kvar mellan Bockholmen och Tivoliudden kan på så sätt förstärkas, och förbättrar även passagen för rekreation, friluftsliv och motion.

Vidare framför svenska turistföreningen att de bedömer att projektet med stor sannolikhet går emot bestämmelserna om strandskydd.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Förslaget har bearbetats med hänsyn till framförda synpunkter. Bebyggelsen har efter granskningen minskat genom att byggnaderna har sänkts vilket minskar påverkan på Nationalstadsparken.

Förslaget har inte minskat på så sätt som föreslaget, att halva södra garageområdets istället planläggs som parkmark.

Idag finns inget strandskydd inom området då det sedan tidigare är upphävt. Strandskyddet återinträder i samband med ny planläggning varför frågan om upphävande av strandskydd för området åter aktualiseras. Förvaltningens bedömning är att det finns särskilda skäl för att upphäva strandskyddet inom planområdet.

Bergshamra Socialdemokratiska förening

Bergshamra Socialdemokratiska förening framför synpunkter om att det vore önskvärt om det gick att hitta ett bättre område i närheten för bostäder och att det aktuella området kunde bebyggas med kontor eller annan verksamhet som kan avskärma bullret. Vidare framförs följande synpunkter:

- Andelen hyresrätter i Solna är för låg. Bergshamra Socialdemokratiska förening vill att staden och övriga inblandade verkar för att det skapas hyresrätter i de planerade husen.
- Den yttre miljön (tomten) är alldeles för liten i förhållande till antalet förväntade boende. Det vore bra om ytan, som de boende kan disponera för att vara ute på, kunde utökas. Förslag om att del av grusplanen öster om det planerade området skulle kunna tas i anspråk och iordningställas för rekreativ utevistelse. Inte minst för barns och äldres olika aktiviteter är detta mycket viktigt.
- Enligt underlag som ingår är det en mycket bullrig miljö. Det framgår emellertid av handlingarna att det ska gå att klara de riktvärden etc. som i dag finns för buller genom så kallad tyst sida. Det framgår dock inte säkert hur de lösningar ska se ut samt om utomhusljudet är tillfredsställande. Det är viktigt att staden följer upp den fortsatta projekteringen så en god ljudmiljö ute och inne skapas.
- Med den stora trafikströmmen på Roslagsvägen är det dålig luft i området. Av handlingarna framgår att miljö kvalitetsnormer inte kommer att överskridas. Men det är viktigt att staden följer upp luftförhållandena i området. Om förändrade trafikförhållanden innebär att luften försämrats måste åtgärder vidtas.

- Byggnaderna har bättre anpassats till Nationalstadsparken. Det är dock viktigt att det vid den fortsatta projekteringen görs gestaltningar och illustrationer som närboende, allmänhet och intresseorganisationer får ta del av.
- Enligt handlingarna återinförs strandskyddet i området vid upprättandet av den nya planen. Samtidigt anser staden att det kan ges dispens från strandskydd för de nya husen, eftersom området redan är ianspråktaget. Vi vill i det sammanhanget föra fram vikten av att byggnader och området i övrigt utformas så allmänhetens passagemöjligheter utmed vattnet förtydligas och om möjligt förbättras i enlighet med strandskyddets primära syfte.
- Oro för att det kommer att bli problem med parkering av bilar i Sfärenområdet eftersom det kanske försvinner parkeringsplatser och det ökade antal boende i området medför att det blir fler bilar. En tydlig parkeringsplatsplan bör tas fram. En ökad trafik innebär också att trafiksäkerheten måste ses över, särskilt för fotgängare och cyklister. Det vore bland annat önskvärt, gärna omgående, att det ordnas en sammanhängande cykelbana från Sfären och längs hela Gamla vägen, med tanke på det antal barn som cyklar till skolan.
- Även om det är regionen som är ansvarig för kollektivtrafiken är det vår förhoppning att staden aktivt verkar för att det blir bättre kollektivtrafik till och från området när det nu planeras att byggas mer.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Boendeform är inget som detaljplanen reglerar. Ytan för den nya bebyggelsen har utgått från den mark som redan är hårdgjord och ianspråktagen av det befintliga garaget. Grusplanen öster om planområdet är planlagd för båtuppställning. Det finns inga planer för att förändra den markanvändningen.

Det föreslagna bullerdämpande åtgärderna beskrivs i planbeskrivningen samt i bullerutredningen (Åkerlöf Hallin Akustik, 2021-04-09). Åtgärderna säkerställs genom planbestämmelser i plankartan eller genom ett miljöprogram som kopplas till exploateringsavtalet

Förvaltningens bedömning är att föreslagen bebyggelse inte försämrar allmänhetens tillgång till strandområdet då den nya bebyggelsen i huvudsak uppförs på den mark där det idag finns en garagebyggnad. Strandpromenaden kommer fortsatt att vara tillgänglig för allmänheten. Förslaget bedöms även kunna bidra till att höja rekreativevärden samt tryggheten på platsen för allmänheten genom tillkommande växtlighet samt bostäder som bidrar till fler ögon som ser ut över strandpromenaden.

Trafik- och parkeringssituationen beskrivs i planbeskrivningen samt i en trafikutredning (Tyréns, 2021-04-08). Biltrafiken till området bedöms inte öka då den föreslagna exploateringen innebär färre parkeringsplatser jämfört med dagens situation. Trafiksäkerheten för fotgängare och cyklister har setts över och en ny trafiklösning föreslås på Bockholmsvägen. Bockholmsvägen får en förhöjd standard med gångbanor på båda sidor av vägen. Då utrymmet inte finns för att skapa en separerad cykelbana föreslås cykling ske i blandtrafik längs Bockholmsvägen för att sen övergå i en kombinerad gång- och cykelbana i passagen under Roslagsvägen. För ökad trafiksäkerhet föreslås Bockholmsvägen omregleras från 50 km/h till 30 km/h. Med föreslagna åtgärder bedöms förutsättningarna för både fotgängare och cyklister förbättras. Detaljplanen innebär en breddning av Bockholmsvägen vilket ökar framkomligheten för busstrafiken.

Naturskyddsföreningen Solna-Sundbyberg

Naturskyddsföreningen framför att den större förändring som gjorts i förhållande till samrådsskedet är estetisk (hushöjderna) och påverkar inte de invändningar föreningen hade mot planen i samrådsskedet 2018. Vidare framförs följande synpunkter:

- Bullernivåerna i de tänkta bostäderna är och förblir oacceptabelt höga.
- De boende i kv Triangeln riskerar att drabbas av oacceptabelt höga nivåer av luftföroreningar, vilket riskerar människors hälsa.
- Att strandskyddet tillfälligt varit upphävt och nu återinträder när detaljplanen läggs fram gör inte att skyddet på något sätt är "svagare" än det är i andra områden. Föreningen vill återigen påpeka att här finns ett angeläget allmänintresse, att marken inte är ianspråktagen, att båtuppställning kan ske på annan plats samt att träd inom området inte får tas ned.
- Föreningen vill yttra sig om de ekologiska samband som kommunen nu antyder är så svaga att de inte är värda att bevara. Det stämmer att området under decennier utsatts för negativ påverkan från mänsklig aktivitet. Än större anledning att restaurera och återställa platsen till ett skick där den återigen blir en vital del av den ekologiska spridningskorridoren mellan norra, västra och östra delen av Nationalstadsparken.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: *Den föreslagna bebyggelsen har placerats och utformats för att skapa en så bra boendemiljö som möjligt med god ljudkvalitet. Bullerutredningen (Åkerlöf Hallin Akustik, 2021-04-09) som har tagits fram visar att god ljudkvaliteten uppnås om föreslagna bullerdämpande åtgärder vidtas. Det föreslagna bullerdämpande åtgärderna säkerställs genom planbestämmelser i plankartan eller genom ett miljöprogram som kopplas till exploateringsavtalet.*

Luftutredningen (SLB-analys, 2021-03-11) visar att halterna för både partiklar och kvävedioxid med föreslagen bebyggelse hamnar under miljökvalitetsnormen vilket är kravet vid planläggning. Vid fasaden mot Roslagsvägen ökar både PM10-halterna samt NO₂-halterna i jämförelse med nollalternativet (framtidsscenario där förslaget inte uppförs) år 2040 vilket beror på att den nya bebyggelsen kommer att försämra utvädringen av luftföroreningarna. Dock hamnar nivåerna fortfarande under miljökvalitetsnormen och bedöms därför vara godtagbara. En planbestämelse om att friskluftsintag ska riktas bort från Roslagsvägen har införts i plankartan. Terrassen mot Roslagsvägen utformas för att inte uppmuntra till stadigvarande vistelse.

Idag finns inget strandskydd inom området då det sedan tidigare är upphävt. Strandskyddet återinträder i samband med ny planläggning varför frågan om upphävande av strandskydd för området åter aktualiseras. Förvaltningens bedömning är att föreslagen bebyggelse inte försämrar allmänhetens tillgång till strandområdet då den nya bebyggelsen i huvudsak uppförs på den mark där det idag finns en garagebyggnad. Strandpromenaden kommer fortsatt att vara tillgänglig för allmänheten. Förslaget bedöms även kunna bidra till att höja rekreationsvärden samt tryggheten på platsen för allmänheten genom tillkommande växtlighet samt bostäder som bidrar till fler ögon som ser ut över strandpromenaden.

Detaljplanen innebär att en mindre del av den befintliga båtuppställningsplatsen istället planläggs som mark för bostadsändamål som inte får byggas (prickmark). Den marken avses att användas för plantering av bland annat nya träd i enlighet med åtgärdsplanen för naturvärden (Tyréns, 2021-04-13). En mindre del av mark

som idag är planlagd för parkeringsändamål vid Bockholmsvägen planläggs istället för båtuppställning och mark som inte får bebyggas (prickmark). Inga träd avses att tas ner på den mark som planläggs för båtuppställning.

En lokaliseringsprövning har gjorts för att utreda alternativa platser för den tillkommande ytan för båtuppställningsplatsen. Inom Bergshamra finns två planlagda båtuppställningsplatser där en utökning i båda fallen aktualiserar frågan om strandskydd. Förvaltningen gör i detta fall bedömningen att den föreslagna utökningen intill en befintlig båtuppställningsplats är att föredra jämfört med att skapa en ny båtuppställningsplats i området och att den föreslagna platsen är mest lämplig för åtgärden. Skyddsvärda träd skyddas genom tilläggsplan P15/01 som syftar till att skydda kulturhistoriskt och ekologiskt värdefulla träd av de flesta trädslag i Nationalstadsparken. Skyddsbestämmelserna införs även i denna detaljplan för att säkerställa bevarandet och skydd av träden.

Bedömningen är att det i dagsläget inte finns något fungerande grönt samband i området och detaljplanen bedöms inte försämra något grönt samband. Ett antal åtgärder för naturmiljön ska utföras i enlighet med framtagna åtgärdsplan för naturmiljön (Tyréns, 2021-04-13). De föreslagna åtgärderna bedöms på sikt kunna höja platsens naturvärden och möjliggöra en förbättring jämfört med dagens situation. Åtgärderna syftar främst till att höja ekologiska värden på platsen, bidra till en ökad biologisk mångfald samt integrera den nya bebyggelsen i den befintliga miljön och göra den samstämmig med det historiska landskapets natur- och kulturvärden.

Förbundet för ekoparken

Förbundet för ekoparken framför att de avstyrker detaljplanen då de anser att den föreslagna bebyggelsen strider mot lagen om Nationalstadsparken enligt MB 4 kap 7 § med anledning av följande:

- Den föreslagna bostadsbebyggelsen förändrar horisontlinje, topografi och vegetationsridå och skadar därmed det historiska landskapets kulturvärden.
- Den föreslagna bostadsbebyggelsen utvidgar ett befintligt bebyggelseområde, vilket inte är tillåtet.
- Den föreslagna bostadsbebyggelsen är inte behövlig för någon befintlig verksamhet.
- Den föreslagna bostadsbebyggelsen är inte förenlig med parkens syften och stärker inte dess värden.
- Den föreslagna bostadsbebyggelsen gör intrång i grönstruktur som är viktig för de ekologiska sambanden i Nationalstadsparken.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar:

Den föreslagna bebyggelsen har gestaltats med syfte att inte skada det historiska landskapets natur- och kulturvärden. Särskild hänsyn har tagits till horisontlinje, topografi och vegetationsridån. Höjden på byggnaderna och taklandskapet har anpassats till landskapets siluett och topografi genom en tydlig avtrappning mot Ålkistan som följer den naturliga dalgången. Den nya bebyggelsen underordnar sig landskapet på ett tydligt sätt och bedöms inte påverka läsbarheten av den sammanhängande gröna landskapsvägg som präglar Brunnsvikens östra strand. Trots att det bebyggda inslaget ökar ifrån vissa vyer bedöms det inte innebära att landskapets dominans utmanas eller påverkar Nationalstadsparken så att det historiska landskapets natur- och kulturvärden skadas. Förslaget bedöms inte skada det historiska landskapets natur- och kulturvärden om bedöms vara förenlig med bestämmelserna

i miljöbalken. Detaljplanen bedöms vara förenlig med översiktsplanen och bedöms uppfylla kriterierna för kompletteringsbebyggelse enligt den fördjupade översiktsplan för Nationalstadsparken. Vidare bedöms detaljplanen vara förenlig med de målbilder och värden som beskrivs i vård- och utvecklingsplanen för Nationalstadsparken.

Den föreslagna bebyggelsen uppförs till största del på redan ianspråktagen hårdgjord markyta som idag används för parkeringsändamål. Den mindre del av naturmark som tas i anspråk som har bedömts ha låga naturvärden. Förekommande invasiva arter inom området kommer att tas bort i samband med markarbeten vilket är positivt för naturmiljön. Genomförandet av detaljplanen bedöms inte påverka spridningssambanden inom Järvakilen eller Nationalstadsparken eftersom spridningsvägen längs med Ålkistans ytterkant kvarstår. Planförslaget bedöms inte medföra betydande påverkan på biologiska spridningsvägar.

Ett antal åtgärder för naturmiljön ska utföras i enlighet med framtagen åtgärdsplan för naturmiljön (Tyréns, 2021-04-13). De föreslagna åtgärderna bedöms på sikt kunna höja platsens naturvärden och möjliggöra en förbättring jämfört med dagens situation. Åtgärderna syftar främst till att höja ekologiska värden på platsen, bidra till en ökad biologisk mångfald samt integrera den nya bebyggelsen i den befintliga miljön och göra den samstämmig med det historiska landskapets natur- och kulturvärden.

Haga-Brunnsvikens Vänner

Haga-Brunnsvikens Vänner framför att de avstyrker förslaget med hänsyn till följande synpunkter:

- Bebyggelsen behöver sänkas med en ytterligare en våning för att påverkan på det historiska landskapet ska inskränkas till en godtagbar nivå.
- För att tillgodose den uttalade ambitionen att skapa en tryggare miljö i strandpromenaden behöver bebyggelsen omarbetas så att hela sidan mot vattnet består av bostäder.
- Den uttalade avsikten att förbättra den gröna miljön längs strandpromenaden borde i planhandlingarna preciseras i åtaganden och planteringsförslag motsvarande vad som skett för arkitekturen.
- Planen bör konkret medverka till förverkligandet av en angelägen förbättrad GCpassage över Ålkistan.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar:

Förslaget har bearbetats med hänsyn till framförda synpunkter. Bebyggelsen har sänkts med ytterligare en våning för att minska påverkan på det historiska landskapet. En åtgärdsplan för naturvärden (Tyréns, 2021-04-13) har tagits fram för att specificera de åtgärder som planeras att genomföras för att kompensera och förstärka naturvärden på platsen.

Förslaget har inte omarbetats så att hela sidan mot vattnet består av bostäder då de nedre våningarna är nödvändiga för parkeringar. Möjligheterna att skapa bostäder finns i detaljplanen men behovet av parkering måste beaktas. En lämplighetsbedömning och avvägning kring de två användningarna får göras i den kommande detaljprojekteringen. Detaljplanen påverkar inte gång- och cykelpassagen över Ålkistan. Passagen ingår inte i planområdet varför ingen åtgärd sker på den platsen.

Remissinstanser som inte har någon erinran mot planen:

- Luftfartsverket
- Stockholm Exergi
- Trafikförvaltningen
- Norrvatten
- Ellevio
- Kommunstyrelsen i Stockholms stad (avstår från att svara)

Remissinstanser som inte har svarat på remissen:

- Länsstyrelsen i Stockholms län, planenheten
- Försvarsmakten
- Stockholms läns landsting, tillväxt- och regionplaneförvaltningen
- AB Fortum värme
- Ellevio AB
- Norrenergi AB
- Stokab
- Telia Sonera Skanova AB
- Polismyndigheten Region Stockholm
- Fastighetsägareföreningen
- FTI AB, förpacknings- och tidningsinsamlingen
- Solna hembygdsförening
- Kommittén för Gustavianska parken
- Solna Båtsällskap
- Kommunstyrelsen
- Miljö- och hälsoskydds nämnden
- Tekniska nämnden
- Rådet för funktionshinderfrågor (RFF)
- Fullmäktigegrupperna: m, s, l, v, mp, kd, c, sd
- Stadsledningsförvaltningen, Exploatering
- Tekniska förvaltningen, Stadsmiljö

Sakägare enligt fastighetsförteckningen, boende och övriga

Statens fastighetsverk

Statens fastighetsverk framför att de är positiva till att förslaget från 2018 har bearbetats för att bättre anpassas till omkringliggande bebyggelse. Med byggnadernas exponerade läge intill Roslagsvägen och inom Nationalstadsparken är det viktigt att byggnaderna gestaltas på ett sätt som harmoniserar med landskapet i söder, det vill säga Ålkistan, Torphagen och Fridhem. Statens fastighetsverk anser att detaljplanens förslag till bebyggelse riskerar att dominera över det intilliggande känsliga kulturlandskapet.

Det är viktigt att förstärka den gröna korridoren längs Ålkistan för rekreativlivet och som spridningskorridor för växter och djur. Planförslaget bör även ta hänsyn till eventuell gångbro eller gång- och cykelbro över Ålkistan samt befintliga gångstråk i området.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Förslaget har sänkts ytterligare en våning efter granskningen. Trots att det bebyggda inslaget i miljön utökas från vissa vyer bedömer förvaltningen att det inte innebär att det känsliga kulturlandskapets dominans utmanas. Det blir fortfarande grönskan som dominerar landskapsbilden sett från bland annat Tivoliparken.

Ett antal åtgärder för naturmiljön ska utföras i enlighet med framtagen åtgärdsplan för naturmiljön (Tyréns, 2021-04-13). De föreslagna åtgärderna bedöms på sikt kunna höja platsens naturvärden och möjliggöra en förbättring jämfört med dagens situation. Åtgärderna syftar främst till att höja ekologiska värden på platsen, bidra till en ökad biologisk mångfald samt integrera den nya bebyggelsen i den befintliga miljön och göra den samstämmig med det historiska landskapets natur- och kulturvärden.

Planförslaget tar hänsyn till befintliga gångstråk i området och bedöms förbättra situationen för fotgängarna, framförallt på Bockholmsvägen. Möjligheten att anlägga en bro över Ålkistan finns kvar med förslagets utformning.

Boende och övriga

48 skrivelser har inkommit från boende och övriga. Synpunkterna sammanfattas och besvaras tematiskt under rubrikerna *gestaltning av ny bebyggelse, påverkan på befintlig bebyggelse, påverkan på Nationalstadsparken, risk- och miljöfrågor, påverkan under byggtiden, trafikfrågor, parkering, djur- och naturmiljö och trygghet*.

Efter de tematiska rubrikerna finns även samtliga synpunkter beskrivna och besvarade.

Gestaltning av ny bebyggelse

Flera boenden har framfört synpunkter om att exploateringen blir för stor och att byggnaderna blir för höga. Vidare har enskilda synpunkter framförts om bland annat följande:

- Att husen är för kompakta och för höga och att de förstör det lätta och luftiga intrycket som Himlabackens ljusa huskroppar ger när man kommer åkandes från Stockholm norrut
- Att de nya byggnaderna blir för dominanta och att de bättre bör smälta in i miljön.
- Att balkonger mot Roslagsvägen bör vara inglasade då de inte kommer att gå att vistas på.
- Att det saknas en övergripande estetisk plan för Solna som förmår sammanföra delarna till en komplex men harmonisk helhet.
- Att höjden på de nya byggnaderna skulle inverka negativt på Bockholmsvägens karaktär lokalt.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Förslaget har bearbetats med hänsyn till framförda synpunkter genom att bebyggelsen har sänkts med ytterligare en våning. Den föreslagna bebyggelsen har utgått från den redan ianspråktaga hårdgjorda ytan där det idag finns ett parkeringsgarage. Byggnadernas höjd har under detaljplaneprocessens gång anpassats för att smälta in i miljön. Trots det att det bebyggda inslaget i miljön utökas från vissa vyer bedömer förvaltningen att det inte innebär att landskapets dominans utmanas. Det blir fortfarande grönskan som dominerar landskapsbilden sett från bland annat Tivoliparken.

Huskropparna har delats in i tre huvudsakliga volymer som höjdmässigt trappas ner mot vattnet för att tydliggöra landskapets naturliga dalgång vid Ålkistan. Bebyggelsens höjd begränsas med hänsyn till topografin och vegetationen som förblir dominerande i landskapet. Den nya bebyggelsen underordnar sig kvarteret Sfarens stjärnhusbebyggelse höjdmässigt. Bebyggelsens höjd och taklandskapet har noggrant studerats för att anpassas till Nationalstadsparkens förutsättningar och omkringliggande bebyggelse. Byggnadsvolymerna har gestaltats med mindre indragna takvolymer för att ytterligare bryta ner skalan men samtidigt klara den nödvändiga bullerreduceringen från trafiken. De mindre takvolymerna föreslås utformas i kontrasterande mörkare kulör och lättare material för att särskiljas från huvudvolymerna och ytterligare tydliggöra huskropparnas nedtrappning mot vattnet. Från Roslagsvägen mot norr upplevs bebyggelsen mer uppbruten och öppen. Bakom den nya bebyggelsen anas kvarteret Sfarens huskroppar som samspelar med den nya bebyggelsen. Taken har fått en lutning på cirka tre grader för att skapa en mjuk övergång mellan bebyggelsen och landskapets siluett vilket även samspelar med kvarteret Sfarens taklandskap. För att bevara karaktären av hus i park delas huskroppen mot Roslagsvägen med ett indrag som ger en visuell upplevelse av två mindre volymer med en skala som kopplar an till den befintliga bebyggelsen i kvarteret Sfären. Indraget blir lägre än intilliggande volymer och gestaltas i material och kulör efter samma princip som takvolymerna för att tydligt särskiljas från huvudvolymerna. Huskropparna bäddas ytterligare in i landskapet med tillkommande planteringar vilket skapar ett naturligt möte med naturen.

Bebyggelsen bedöms vara väl anpassad till närmiljön vid Bockholmsvägen och bidrar till en positiv utveckling av lokalgatan med bland annat ett nytt entrétorg vid den nya bebyggelsen.

Huvudvolymerna föreslås att samstämt gestaltas som tunga och solida i en ljus och varm färgskala som knyter an till naturen och den angränsande bebyggelsen. Indraget mot Roslagsvägen, de mindre takvolymerna och bullerskärmen föreslås att gestaltas med kontrasterande och mörkare kulör för att förtydliga och separera byggnadsvolymerna visuellt.

Bestämmelsen om att balkonger inte får glasas in har införts på plankartan i syfte att inte utöka volymen och det bebyggda inslaget ytterligare. Alla lägenheter får tillgång till en gemensam samt enskild balkong/uteplats med högst de reglerade ljudnivåerna för buller.

Ett en övergripande arkitekturpolicy saknas för tillfället i Solna som kan användas vid framtagande av detaljplaner.

Påverkan på befintlig bebyggelse

Flera boenden har framfört synpunkter om att förslaget påverkar närmiljön vid Ålkistan negativt och att allmänhetens tillgång till strandområdet försämras jämfört med idag. Flera boenden har framfört oro för skymd utsikt från deras bostäder. Det har också framförts oro för att ljud kommer att studsas på den nya bebyggelsen och påverka befintliga bostäder och att buller från trafiken kommer att studsas mot huskropparna på andra sidan Roslagsvägen. Vidare har enskilda synpunkter framförts om bland annat följande:

- Kulturhistoriska värden för kvarteret Sfären påverkas negativt.
- Den nya bebyggelsen är inte utformad för att höjdmässigt ansluta till befintlig bebyggelse.

- Avsikten om att skapa stadsliknande rum ifrågasätts då det är det som är unikt med Sfären, att man har lyckats bygga ett område med flera höghus utan att göra ingrepp i naturen. Den nya bebyggelsen smälter inte in i den ambition som fans med Sfären där man har lyckats väl med att foga in byggnaderna i naturen genom att använda en mjukare och mer uppbruten geometrisk form.
- Förslaget strider mot den ursprungliga tanken hos Herrnhutarnas flergenerationsboende i kvarteret Sfären, och strider landskapsmässigt och arkitektoniskt mot gestaltningen av den befintliga Herrnhutska bebyggelsen i kvarteret Sfären.
- En takterrass på de nya byggnaderna är olämpligt då det kan bli störande.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Förslaget har bearbetats med hänsyn till framförda synpunkter. Bebyggelsen har efter granskningen ytterligare sänkts en våning vilket gör att huskroppen mot Bockholmsvägen ansluter och underordnar sig den befintliga glasade entrébyggnaden.

Kvarteret Sfären som uppfördes under 1980-talet har i flera vyer en framträdande roll i stadsbilden. Sikten mot de befintliga stjärnhusen och entrébyggnaden påverkas från två vyer. Från Hagaparken blir påverkan endast marginell. Från Roslagsvägen i norrgående riktning blir Sfärens roll i stadsbilden försvagad men stjärnhusen döljs inte helt och hållet utan blir fortsatt synliga ovan och vid sidan av ny bebyggelse.

Kulturvärden knutna till bostadsområdet Sfären bedöms påverkas negativt av rivningen av garagebyggnaden och genom förändringar av kvarterets roll i stadsbilden på nära håll och på större avstånd. Garagebyggnaden bedöms dock vara den minst värdefulla och känsliga av anläggningens byggnader och konsekvenserna av rivningen bedöms bli små till måttligt negativa. Som stadsbyggnadsmotiv försvagas Sfären av att nya byggnader uppförs framför dess entrébyggnad. Sfären som väl definierad bebyggelsemiljö blir trots det fortsatt läsbar då nya volymer är tydligt lägre och avviker till sitt formspråk och uttryck.

Den nya bebyggelsen har anpassats till kvarteret Sfären genom bland annat takutformningen som samspelar med kvarteret Sfärens taklandskap och syftar till att skapa en mjuk övergång mellan bebyggelsen och landskapet samt följsamt fortsätta rörelsen ner mot Ålkistan. Höjdmässigt underordnar sig den nya bebyggelsen kvarteret Sfären.

Förvaltningens bedömning är att föreslagen bebyggelse inte försämrar allmänhetens tillgång till strandområdet då den nya bebyggelsen i huvudsak uppförs på den mark där det idag finns en garagebyggnad. Strandpromenaden kommer fortsatt att vara tillgänglig för allmänheten. Förslaget bedöms även kunna bidra till att höja rekreativevärden samt tryggheten på platsen för allmänheten genom tillkommande växtlighet samt bostäder som bidrar till fler ögon som ser ut över strandpromenaden.

Den nya bebyggelsen kan innebära att vägbullret reflekteras till motsatt sida av Roslagsvägen. Reflexljudet blir dock betydligt lägre än direktljudet och de maximala bullernivåerna påverkas inte. Påverkan på de ekvivalenta ljudnivåerna blir försumbar och mindre än 0,5 dB(A). Den nya bebyggelsen kommer att avskärma bullernivån vid de befintliga bostäderna öster om Roslagsvägen med upp mot 4 dB(A) och därmed förbättra ljudmiljön för befintliga boenden.

Detaljplanen kan medföra en negativ påverkan för vissa befintliga bostäder på grund av försämrad utsikt. Bebyggelsen har bearbetats genom att höjden på bebyggelsen har sänkts för att minska påverkan. Stadens bedömning är att den eventuella olägenheten som kan uppstå för befintliga boende inte är en betydande olägenhet. Detaljplanen bedöms vara väl anpassad till platsen och det allmänna intresset att tillskapa nya bostäder bedöms väga tyngre än de eventuella negativa effekter som uppstår för enskilda boende.

Påverkan på Nationalstadsparken

Flera boende har framfört synpunkter om att Nationalstadsparken bör bevaras som det är och att det är olämpligt att bygga i Nationalstadsparken. Vidare framförs att det blir för stora ingrepp och att förslaget påverkar stadsbilden och landskapsbilden negativt. Det framförs även att förslaget anses strida mot miljöbalken, strandskyddet och övriga styrande dokument.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: *Den nya föreslagna bebyggelsen har gestaltats med syftet att inte skada det historiska landskapets natur- och kulturvärden och att begränsa konsekvenserna för Nationalstadsparken. Särskild hänsyn har tagits till landskapets siluett och naturmiljön och åtgärder för att höja och förstärka områdets natur- och rekreationsvärden kommer att utföras enligt framtagen åtgärdsplan för naturmiljön (Tyréns, 2021-04-13).*

Den nya bebyggelsen har anpassats för att minimera påverkan på Nationalstadsparkens parklandskap och naturmiljö. Höjden på byggnaderna och taklandskapet har anpassats till landskapets siluett och topografi genom en tydlig avtrappning mot Ålkistan som följer den naturliga dalgången. Den nya bebyggelsen underordnar sig landskapet på ett tydligt sätt och bedöms inte påverka läsbarheten av den sammanhängande gröna landskapsvägg som präglar Brunnsvikens östra strand. Trots att det bebyggda inslaget ökar ifrån vissa vyer, jämfört med idag, bedöms det inte innebära att landskapets dominans utmanas eller påverkar Nationalstadsparken så att det historiska landskapets natur- och kulturvärden skadas. Förslaget bedöms vara förenligt med miljöbalkens bestämmelser. Detaljplanen bedöms vara förenlig med översiktsplanen och bedöms uppfylla kriterierna för kompletteringsbebyggelse enligt den fördjupade översiktsplan för Nationalstadsparken. Vidare bedöms detaljplanen vara förenlig med de målbilder och värden som beskrivs i vård- och utvecklingsplanen för Nationalstadsparken. Förslaget bedöms vara förenligt med stadens grönsplan.

Sammantaget bedöms att konsekvenserna av att riva befintligt parkeringshus och anlägga ny bebyggelse enligt detaljplanen blir små för Nationalstadsparken och för kulturmiljön som helhet.

Inom planområdet finns ett strandskydd som sedan tidigare har upphävts men som återinträder i samband med ny planläggning. Som särskilda skäl för att upphäva strandskyddet framförs att området som upphävandet avser delvis redan har tagits i anspråk på ett sådant sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften, 7 kap 18 c § punkten 1 miljöbalken. Vidare behövs delar av området för en anläggning (båtuppläggningsplatsen) som till sin funktion måste ligga vid vattnet och där behovet inte har kunnat tillgodoses utanför strandskyddat område, 7 kap 18 c § punkten 3 miljöbalken. Förvaltningens bedömning är att det finns särskilda skäl för att upphäva strandskyddet inom planområdet. Föreslagen bebyggelse försämrar inte allmänhetens tillgång till strandområdet då den nya bebyggelsen i huvudsak uppförs

på den mark där det idag finns en garagebyggnad. Strandpromenaden kommer fortsatt att vara tillgänglig för allmänheten. Detaljplanen begränsar inte tillgängligheten längs med strandpromenaden.

Risk- och miljöfrågor

Flera boenden har framfört oro för de nya byggnaderna hamnar för nära Roslagsvägen och att det bland annat kan påverka möjligheten att bredda vägen enligt Trafikverkets planer. Vidare framförs oro för luftföroreningar, att boendemiljön blir olämplig på grund av föroreningarna och att partikelmängden kommer att öka vid vägen. Flera boenden framför att det blir för höga bullernivåer för de nya bostäderna. Vidare har synpunkter om att de geotekniska förutsättningarna inte utretts ordentligt och att det finns risk för ras och skred.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: *Trafikverket har meddelat om planer på att utöka Roslagsvägen med ytterligare ett körfält. Detta har beaktats i detaljplanen och föreslagen bebyggelse har placerats minst 25 meter från eventuellt nytt framtida körfält på Roslagsvägen vilket har godkänts av Trafikverket.*

Den föreslagna bebyggelsen har placerats och utformats för att skapa en så bra boendemiljö som möjligt med god ljudkvalitet. Bullerutredningen (Åkerlöf Hallin Akustik, 2021-04-09) som har tagits fram visar att god ljudkvaliteten uppnås om föreslagna bullerdämpande åtgärder vidtas. Det föreslagna bullerdämpande åtgärderna säkerställs genom planbestämmelser i plankartan eller genom ett miljöprogram som kopplas till exploateringsavtalet.

Luftutredningen (SLB-analys, 2021-03-11) visar att halterna för både partiklar och kvävedioxid med föreslagen bebyggelse hamnar under miljökvalitetsnormen vilket är kravet vid planläggning. Vid fasaden mot Roslagsvägen ökar både PM10-halterna samt NO₂-halterna i jämförelse med nollalternativet (framtidsscenario där förslaget inte uppförs) år 2040 vilket beror på att den nya bebyggelsen kommer att försämra utvädringen av luftföroreningarna. Dock hamnar nivåerna fortfarande under miljökvalitetsnormen och bedöms därför vara godtagbara. En planbestämelse om att friskluftsintag ska riktas bort från Roslagsvägen har införts i plankartan. Terrassen mot Roslagsvägen utformas för att inte uppmuntra till stadigvarande vistelse.

Geotekniska förhållanden har utretts i Hydrogeologisk utredning (Geosigma, 2021-04-19), Markteknisk undersökningsrapport (Geosigma, 2021-04-09) och PM Geoteknik (Geosigma, 2020-04-27). Stabiliteten inom området bedöms generellt som god. Risk för ras och skred kan uppstå vid schaktning varför spont mot Bockholmsvägen, Roslagsvägen och Ålkistan erfordras under byggskedet. Ingen påverkan sker utanför fastighetsområdet.

Påverkan under byggtiden

Flera boenden har framfört frågor om var bilarna som idag parkerar i garaget ska parkeras under byggtiden samt var båtarna ska läggas upp under byggtiden. Flera har även uttryckt oro för störningar under byggtiden, bland annat vid viadukten under Roslagsvägen. Vidare har enskilda synpunkter framförts om bland annat följande:

- Önskemål om tak över de tillfälliga parkeringsplatserna.
- Frågor om var byggmaskiner ska stå och om de får plats.
- Byggtrafiken kommer att skapa olägenhet samt permanenta negativa konsekvenser på djurlivet.

- Vägen under bron och bron över gamla vägen är inte konstruerad för att klara byggtrafiken, förstärkningar kommer behövas.
- Fråga om hur busstrafiken ska kunna ta sig fram under byggtiden.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Under byggtiden planeras båtuppställningsplatsen intill planområdet användas för att anlägga tillfälliga parkeringsplatser. På båtuppställningsplatsen bedöms cirka 85 parkeringsplatser kunna anläggas. Vidare planeras de 10 föreslagna parkeringsplatserna längst Himlabacken kunna användas under byggtiden vilket innebär att cirka 95 parkeringsplatser planeras att anläggas i anslutning till de befintliga bostäderna. Möjlighet till ytterligare tillfälliga parkeringsplatser i närområdet ska undersökas vidare inför genomförandet. Antalet tillfälliga parkeringsplatser under byggtiden bör innefatta samma antal parkeringsplatser som framtida parkeringsutbud för befintliga bostäder. Önskemål om tak över de tillfälliga parkeringsplatserna framförs till exploatören men kan inte säkerställas i detta skede.

Övriga frågor gällande påverkan under byggtid hanteras inte under detaljplaneprocessen. Innan byggnationerna i ett exploateringsområde påbörjas ska ett kontrollprogram för omgivningspåverkan under byggtiden tas fram. Syftet med kontrollprogrammet är att få kännedom om möjliga störningar och vad som behöver göras för att minimera störningarna. Reglerna för kontrollprogram finns i miljöbalken (26 kap 19 §). Kontrollprogrammet ska ta upp och beskriva den påverkan som projektet kan ha för närboende och på miljön. Programmet ska ange de skyddsåtgärder som behövs, vem som ska utföra dem och när. Programmet ska också beskriva hur verksamhetsutövaren kontrollerar att miljökrav och riktlinjer följs samt hur eventuella klagomål som uppstår ska hanteras.

Mer information om kontrollprogram finns att ta del av här:

<https://www.solna.se/naringsliv/tillstand-regler-och-tillsyn/kontrollprogram-for-omgivningspaverkan-i-bygg--och-exploateringsprojekt>

Trafikfrågor

Flera boende har framfört oro över att biltrafiken kommer att öka samt oro för hur situationen kommer att bli i viadukten under Roslagsvägen. Vidare har enskilda synpunkter framförts om bland annat följande:

- Att det inte behövs någon trottoar på södra sidan.
- Vill inte att gatan öster om nya bebyggelsen ska bli bredare för att inte uppmuntra till mer biltrafik.
- Bredda cykelväg i Stockholm på andra sidan Ålkistan.
- Bredda promenadvägen under motorvägen på sydsidan av Ålkistan.
- Viadukten under Roslagsvägen översvämmas vid regn.
- Information om att buss 503 har sin vändplats i slutet av Bockholmsvägen.
- Att det är dåligt underbyggt att cykeltrafik mot väster skulle omdirigeras från körbana till gångbana och att nuvarande lösning vid bron fungerar bra.
- Fråga om kollektivtrafiken kommer att påverkas.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: En trafikutredning (Tyréns, 2021-04-08) har tagits fram för att utreda trafiksituationen. Enligt trafikutredningen bedöms biltrafiken till området inte öka då förslaget innebär färre parkeringsplatser jämfört med dagens situation. Bockholmsvägen får en förhöjd standard med trottoarer på båda sidor för att tillgodose bra framkomlighet för fotgängare, både befint-

liga och tillkommande, i området. Gatan öster om den nya bebyggelsen planeras inte att breddas. Höjdsättning av gator ska utformas för att minska risk för lågpunkter och översvämning.

På grund av busshållplatsen som finns på den norra sidan av Bockholms-vägen bedöms den befintliga kombinerade gång- och cykelbana som olämplig då cyklister hamnar i konflikt med väntande bussresenärer. Detaljplanen innebär att den kombinerade gång- och cykelbanan omregleras till att endast vara gångbana och cykling föreslås istället ske i blandtrafik på Bockholmsvägen för att öka framkomligheten för cyklister. För att öka trafiksäkerheten föreslås hastighetsbegränsningen på Bockholmsvägen omregleras från 50 till 30 km/h.

I passagen under Roslagsvägen mot Gamla vägen övergår idag cykling från den kombinerade gång- och cykelbanan till blandtrafik och cyklister förväntas använda den signalreglerade passagen. Cyklister föreslås istället att gångbanan under passagen omregleras till en kombinerad gång- och cykelbana för att öka framkomligheten.

Cykelvägen i Stockholm och promenadvägen under Roslagsvägen ingår inte i planområdet. Kollektivtrafiken kommer inte påverkas. Med en breddning av Bockholmsvägen skapas förutsättningar för bättre framkomlighet för kollektivtrafiken. Detaljplanen påverkar inte bussvändplatsen i slutet av Bockholmsvägen.

Parkering

Flera boende har framfört oro för att de planerade parkeringsplatserna inte kommer att räcka till. Vidare har enskilda synpunkter framförts om bland annat följande:

- Olämpligt att anlägga parkeringsplatser längs med Himlabacken.
- Två parkeringsplatser önskas för ett hushåll.
- Garanti önskas för parkeringsplats under och efter byggtiden.
- Mobilhetsåtgärderna upplevs som ett kränkande ingrepp i ens liv och att egen bil behövs.
- Det är inte klart hur och vem som kommer att ansvara för garageadministrationen av garageplatser för boende i kvarteret Sfären.
- 20 parkeringsplatser som delas mellan boendeparkering, besöksparkering och parkering för verksamheter är för lite och inte realistiskt.
- Förslag om att del av nuvarande parkeringsplatser säljs som infartsparkering och att bostäderna inte byggs.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Parkeringssituationen för både befintlig och framtida situation har utretts i trafikutredningen (Tyréns, 2021-04-08). För de befintliga bostäderna har en inventering av det befintliga parkeringsbeståndet gjorts. Det befintliga garaget inrymmer 248 parkeringsplatser där 141 platser är uthyrda till boende. Minst 16 av dessa är dubbeluthyrningar vilket innebär att boende på samma adress hyr fler parkeringsplatser. 20 parkeringsplatser är uthyrda till verksamheter och 7 till externa.

Det nya garaget kommer att inrymma 156 parkeringsplatser där 28 platser planeras för de nya bostädernas parkeringsbehov. Det innebär att de befintliga bostäderna får tillgång till 128 parkeringsplatser i det nya garaget. Utöver garaget planeras även 10 parkeringsplatser att anläggas längst Himlabacken vilket innebär att totalt 138 parkeringsplatser planeras för de befintliga bostäderna.

Det sänkta parkeringsutbudet innebär ett parkeringstal om cirka 0,59 parkeringsplatser per bostad för de befintliga bostäderna, inklusive besöksparkering. Med föreslagna mobilitetsåtgärder, en mer restriktiv parkeringsuthyrning (max en parkeringsplats per hushåll) och samnyttjande av parkeringsplatser bedöms det bli möjligt för alla som har en parkeringsplats idag även kunna få ha det med förslaget planförslag samtidigt som mer hållbara alternativ till resande uppmuntras och erbjuds.

Anläggandet av parkeringsplatser längs med Himlabacken har bedömts vara möjligt men behöver föregås av en bygglovsprövning. Samnyttjande av parkeringar bedöms vara ett bra sätt att effektivisera nyttjandet av parkeringsplatserna. Samnyttjande av parkeringsplatser föreslås endast för besökande och verksamheter, inte för boendeparkering.

Mobilitetsåtgärder föreslås som en möjlighet för boende att välja mer klimatsmarta resval vilket ligger i linje med Solna stads klimatstrategi.

Administrationen kring parkeringsplatserna planeras att skötas av Stena fastigheter på samma sätt som idag. Fråga om garantier för parkeringsplatser under och efter byggprocessen hanteras inte inom planprocessen utan är en fråga mellan Stena fastigheter och hyresgästerna. Önskemål om fler än en parkeringsplats hanteras av Stena fastigheter och möjliggörs om möjligheten finns.

Djur- och naturmiljö

Flera boenden har framfört att förslaget påverkar djur- och naturliv negativt. Vidare har enskilda synpunkter framförts om bland annat följande:

- Byggprojektet samt en ökning av invånare i området kommer att ha negativ inverkan på viktig miljö och grönområden, speciellt vid Ålkistan där fåglar som Snatterand, Törnsångare, Sävspurv, Ärtsångare och Gråhäger fortfarande vågar visa sig.
- Finns bäver och rikt fågelliv runt Ålkistan som planbeskrivningen inte tar hänsyn till.
- Flera svanpar har sina bon i vassen nära Ålkistan och rådjur rör sig fritt i skogsdungarna. Även näktergalen, som annars är ovanlig i Stockholm, kan man höra i träden runt Ålkistan på sommarkvällarna. Dessa kommer att påverkas negativt.
- Det bör inte tas ner skog och natur för att bygga parkeringsplatser

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: *En naturvärdesinventering (Enetjärn natur, 2014-10-30) har tagits fram för att utreda naturvärden på platsen och påverkan på djur- och naturmiljö. Utredningen syftar till att identifiera eventuella naturvårdsarter och rödlistade arter i området och beskriva förekommande biotopkvaliteter. Inventeringen visade på att det i området förekommer en blandning av inhemska, naturligt uppkomna växter och främmande arter som planterats medvetet eller som spridits in i området omedvetet. Flertalet av växterna som noterats förekommer naturligt i skogar, gräsmarker, bryn eller på stränder men kan även förekomma i mer urbana miljöer. Vissa av arterna är prydnadsväxter som man planterar i parker eller trädgårdar och som till viss del sprider sig på egen hand. Några av de i området förekommande växterna (t.ex. jätteloka, kanadensiskt gullris, jätteslide, blekbalsamin, tysklönn och snöbär) är så kallade invasiva arter, det vill*

säga främmande arter som kommit in med människans hjälp, etablerat sig och sprider sig kraftigt i den nya miljön. Miljöerna i inventeringsområdet är generellt kraftigt påverkade av mänsklig verksamhet och naturligheten är låg.

Området faller under naturtypen "infrastruktur och bebyggd mark". De båda bedömningsgrunderna (art och biotop) bedöms till obetydligt artvärde respektive obetydligt biotopvärde vilket sammanvägt ger ett lågt naturvärde för området. Vid inventeringen hittades inga rödlistade arter eller arter som signalerar höga naturvärden. Det finns inte heller några uppgifter om sådana arter i tillgänglig dokumentation, och det saknas anledning att misstänka förekomst av sådana arter. Förekomsten av invasiva arter drar dessutom ner artvärdet. Det låga biotopvärdet grundas på avsaknad av naturlighet, naturliga processer och strukturer. Det finns vissa värdeelement knutna till de döda träden och de lite äldre träden men de motiverar inte en högre klassning.

Inventeringen av området visar att området har karaktären av återvändsgränd, med Roslagsvägen och Roslagsbanan som kraftiga barriärer i väst, och kanalen Ålkistan i söder. Detta innebär att i nord-sydlig riktning tar sig sannolikt bara fåglar och djur som är villiga att simma, och i öst-västlig riktning med största sannolikhet endast fåglar. Stranden på motstående sida utgörs dessutom delvis av en mur och är mycket brant. Bedömningen är därför att det i dagsläget inte finns något fungerande grönt samband i området, men att djur möjligtvis kan röra sig längs med stranden mot Bockholmen.

Genomförandet av detaljplanen påverkar inte spridningssambanden inom Järvakilen eller Nationalstadsparken eftersom spridningsvägen längs med Ålkistans ytterkant kvarstår. Planförslaget bedöms inte medföra betydande påverkan på biologiska spridningsvägar.

En inventering av träden i området visade att fyra skyddsvärda träd riskeras att påverkas som omfattas av tilläggsbestämmelser för nationalstadsparken i tilläggsplan P15/01. Enligt tilläggsbestämmelserna är det förbjudet att skada eller fälla skyddsvärda träd. Genomförandet av detaljplanen innebär att ett av de inventerade träden, en tall, kommer att behöva fällas. Två döda almar samt en sälg riskeras att skadas under byggprocessen och kommer eventuellt att behöva fällas. Av de fyra träd som påverkas är det tallen som bedöms ha högst naturvärde då trädet bedöms vara 70–80 år gammalt. För att kompensera för de träd som påverkas och för att på sikt även höja platsens natur- och kulturvärden föreslås ett antal åtgärder vilka redovisas i en åtgärdsplan för naturvärden (Tyréns, 2021-04-13). De föreslagna åtgärderna innebär bland annat nyplantering av 9–10 träd som bedöms på sikt kunna höja platsens naturvärden och möjliggöra en förbättring jämfört med dagens situation. Åtgärderna syftar främst till att höja ekologiska värden på platsen, bidra till en ökad biologisk mångfald samt integrera den nya bebyggelsen i den befintliga miljön och göra den samstämmig med det historiska landskapets natur- och kulturvärden. Med hänsyn till områdets befintliga låga naturvärden, att invasiva arter kommer att tas bort vid markarbeten samt de föreslagna åtgärderna för att höja naturvärden på platsen bedöms detaljplanens genomförande möjliggöra en förbättring av naturmiljön jämfört med dagens situation.

Trygghet

Enskilda synpunkter har framförts om att det inte blir tryggare av fler människor och att det kommer innebära en minskad känsla av trygghet.

Miljö- och byggnadsförvaltningens kommentar: Trygghet är en subjektiv känsla som upplevs olika för olika människor. Enligt Boverkets skrift *Plats för trygghet – inspiration för stadsutveckling* ges ett antal kännetecken för trygga stadsmiljöer: befolkade, god överblickbarhet, kontakt med omgivningen, orienterbara samt välsköta. Med ögon från de boende mot strandstråket, ny entré mot vattnet och genomsläpp i garagesockel som möjliggör in- och utblickar i närmiljön, finns förutsättningar för att de som rör sig längs vattnet ska uppleva en mer omhändertagen och välkomnande känsla än vad befintlig situation erbjuder.

SÅ anser att det inte är ett bra projekt och att det inte behövs mer tätbebyggelse. Det framförs att byggnaderna skulle förstöra natur- och djurliv och utseendet i närmiljön vid Ålkistan. *Förvaltningens kommentar:* Se svar under rubrikerna påverkan på befintlig bebyggelse och djur- och naturmiljö.

KS framför att det är motsägande uppgifter och information i planhandlingar och i följebrev samt att det inte har gjorts en ordentlig utredning av geologiska förutsättningar för byggnationen. Vidare anses att det inte finns några ordentliga måttangivelser för byggnadernas höjd och tyngd. *Förvaltningens kommentar:* Eventuella motsägande uppgifter har korrigerats. Den geotekniska utredningen har förtydligats avseende stabilitet i området. Byggnadernas höjd framgår av situationsplanen i gestaltungsprogrammet. Byggnadernas tyngd redovisas inte i planarbetet.

ME framför att de har behov av två parkeringsplatser och anser att större lägenheter bör kunna ha två parkeringsplatser. ME tror inte att parkeringsplatserna kommer att räcka och anser att det bör vara de nyinflyttade i de nya bostäderna som i sina kontrakt borde få inskrivet att parkeringsplats inte kan erbjudas så att befintliga hushåll kan behålla sina. *Förvaltningens kommentar:* Se svar under rubriken parkering.

AT framför att de nya byggnaderna kommer att skymma utsikten för boende i bostadsrättsföreningen Ålkistan på andra sidan Roslagsvägen. Vidare anses att byggnaderna kommer att förstöra områdets estetik och minska värdet på området i och med att den vackra naturen och havsutsikten ändras. Det framförs att bullret från trafiken kommer att studsas mot huskropparna så att boende på andra sidan Roslagsvägen kommer att uppleva ytterligare trafikbuller. *Förvaltningens kommentar:* Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse och påverkan på befintlig bebyggelse.

KZ/CAZ motsätter sig byggnationen och framför att parkeringsfrågan måste lösas. Det framförs att de planerade parkeringsplatserna inte kommer att räcka till alla och så länge befintliga boenden inte kan garanteras parkeringsplatser under byggtiden ska inte byggnationen genomföras. Vidare framförs att då området ligger inom Nationalstadsparken bör det inte tas ner skog och natur för att bygga parkeringsplatser. *Förvaltningens kommentar:* Se svar under rubriken parkering och djur- och naturmiljö.

EE framför önskemål om kommunen ska försöka få Stockholms kommun att bredda gång- och cykelbanan på andra sidan Ålkistan samt promenadvägen under motorvägen på sydsidan av Ålkistans kanal. *Förvaltningens kommentar:* Synpunkten kan framföras i samverkan med Stockholms stad. För närvarande känner förvaltningen inte till att Stockholm stad har planer på att bredda gång- och cykelvägen.

KK motsätter sig byggnationen och framför att den nya bebyggelsen kommer att påverka landskapsbilden negativt för många boende och besökare på Sfären som mister utsikt över Brunnsviken, Bergianska trädgården, Hagaparken och Stockholm. Vidare framförs att även arkitekturen bryter kraftigt mot den diskreta befintliga bebyggelsen i Sfären och även om husen har sänkts 6 meter sedan samrådet blir de alldeles för dominanta mot den gamla bebyggelsen, halva Sfärens entré försvinner bakom de nya husen och kulturhistoriska värden kommer att förändras negativt. KK menar att barn kommer att påverkas negativt av luftföroreningar i området och att biltrafiken kommer att öka. Vidare framförs att parkering kommer att bli ett problem i framtiden när fler boende efterfrågar parkeringsplatser. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på befintlig bebyggelse, påverkan på Nationalstadsparken, risk- och miljöfrågor, trafikfrågor och parkering.*

AB motsätter sig byggnationen och framför att det kommer att bli problem med trafiksituationen, framförallt i viadukten. Vidare framförs att det är förbud att bygga i Nationalstadsparken, att husen har ett nära avstånd till Roslagsvägen och att buss 503 har sin vändplats på Bockholmsvägen. *Förvaltningens kommentar: Bussens vändplats på Bockholmsvägen påverkas inte av förslaget. För övriga synpunkter se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken och trafikfrågor.*

SS motsätter sig förslaget och framför att risk för skred inte är utrett och anser att det är hänsynslöst att bygga nära Roslagsvägen. Vidare framförs önskemål om att bevara Nationalstadsparken med bland annat biologisk mångfald och möjlighet till rekreation. Även fråga om var bilar ska parkera under tiden byggnationen pågår framförs. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken, risk- och miljöfrågor, parkering och djur- och naturmiljö.*

TB framför önskemål om tak ovanför de tillfälliga parkeringsplatserna som planeras på dagens båtuppställningsplats. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubriken påverkan under byggtiden.*

NH motsätter sig förslaget och anser att byggnaderna förstör miljön kring Ålkistan ytterligare, att det blir för många och för höga byggnader för nära vattnet. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse.*

JS frågar hur projektet kan fortsätta om projektet får en stor negativ miljöpåverkan på Nationalstadsparken. Vidare framförs att om det måste byggas bör det byggas lägre hus för att de mer ska smälta in i grannskapet. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse och påverkan på Nationalstadsparken.*

GW anser att det föreslagna markområdet är olämpligt för bostadsbebyggelse på grund av bland annat närheten till Roslagsvägen, trafik, buller och luft. Det framförs att vägar och parkeringsplatser redan nu är besvärliga för framkomligheten och att markytan är för liten. Det framförs att de tänkta husen är för kompakta och för höga och att de förstör det lätta och luftiga intrycket som Himlabackens ljusa huskroppar ger när man kommer åkandes från Stockholm norrut. Vidare framförs att det kommer att bli kaotiskt under byggtiden och fråga ställa om var byggetablering och maskiner ska stå. Det framförs en fråga om var trafikverkets utökning av ytterligare en fil och cykelbana ska få plats när det redan nu är trångt. Slutligen framförs att det behöver värnas om träd och fler träd inte ska huggas ner samt att tillgängligheten till Ålkistan kommer att försämrans då området kommer att tillhöra den nya byggnaden.

Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse, risk- och miljöfrågor, påverkan under byggtiden, trafikfrågor, parkering och djur- och naturmiljö.

AS är orolig för att de nya husen kommer att skymma solen under vintertid och framför att den gröna lunga av träd och utsikten över staden kommer att försvinna från den befintliga bostaden. Vidare framförs att det utan inglasade balkonger inte kommer att bli trevligt att bo mot Roslagsvägen. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse och påverkan på befintlig bebyggelse.*

LO hävdar att planförslaget går starkt emot tidigare mål och riktlinjer för Solna stad (fördjupad översiktsplan och grönplan) samt skyddet för Nationalstadsparken preciserat i Miljöbalken och anser att detaljplanen inte ska antas. Vidare framförs att bostadshusen är olämpligt placerade och uppfyller inte en god och sund boendemiljö med hänsyn till bland annat föroreningar och buller. Det framförs att trafikbelastningen kommer att öka som en konsekvens av fler boende i området samt att en ökad belastning på passagen under Roslagsvägen blir besvärlig och ett stort irritationsmoment för dem som dagligen passerar där. Det framförs även att stadsbilden försämras med den föreslagna bebyggelsen sett ur ett arkitektoniskt perspektiv. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse, påverkan på Nationalstadsparken, risk- och miljöfrågor och trafikfrågor.*

JH framför att detaljplanen har hus som är dubbelt så höga precis vid vägen som de existerande husen på andra sidan Bockholmsvägen och att den extra höjden skulle inverka negativt på Bockholmsvägens karaktär lokalt. Vidare framförs att det är svårt att se hur arbetet skulle kunna utföras i den här omfattningen utan att samtidigt ta både båtuppställningsplatsen och Bockholmsvägen i anspråk under en alltför lång tid. Det framförs även att det finns bävrar och rikt fågelliv runt Ålkistan som planbeskrivningen inte tar hänsyn till samt att Bockholmsvägen idag har mer träd än i förslaget. JH anser att platsen är dåligt anpassad för bostäder p g a buller och avgaser. Vidare framförs att gatan inte behöver bli bredare för att inte uppmuntra till mer biltrafik på Bockholmsvägen och att det anses vara olämpligt och dåligt underbyggt att cykeltrafik mot väster skulle omdirigeras från körbana till gångbana och att nuvarande lösning vid bron fungerar bra. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse, risk- och miljöfrågor, påverkan under byggtiden, trafikfrågor, och djur- och naturmiljö.*

CN motsätter sig förslaget och anser att platsen är olämplig att bygga bostäder på och att det inte ska byggas fler bostäder i Nationalstadsparken. Det framförs att huskropparna är fortsatt höga utifrån boende i Sfärens perspektiv och att det finns oro för försämrad utsikt. Vidare framförs att det behöver förtydligas vad bestämmelsen f3 betyder för höjden och att takterrassen är olämplig med tanke på buller och luftföroreningar samt då takterrassen kan uppmuntra till störande sammankomster som kan störa utsikten för boenden i Sfären. Det framförs även synpunkter om att det blir färre parkeringsplatser trots att antal boenden ökar samt att det är obegripligt hur 85 parkeringsplatser ska kunna anläggas och användas på båtuppläggningsplatsen under byggtiden då den ytan kommer att behövas för grävskopor och lyftkranar. Det framförs även att det är olämpligt att anlägga parkeringsplatser längs Himlabacken. Vidare framförs att allmänhetens tillgång till strandområdet kommer att försämrats jämfört med dagens situation och att mer människor i området inte innebär ökad trygghet. Det framförs att förvaltningen inte tar hänsyn till Trafikverkets plane-

rade breddning av Roslagsvägen då husen placeras 25 meter från befintlig väg, att bullernivåerna blir höga för boende och att förslaget innebär en ökning av bullernivåer vid koloniträdgårdarna på andra sidan Roslagsvägen samt att miljö kvalitetsmålen överskrids vid fasaden mot Roslagsvägen. Vad gäller ledningar framförs att flytten av dagvattenledningen är en onödig kostnad, att det inte finns någon lösning för Ellevios högspänningsledning som planeras att grävas ner, att det inte finns en lösning för Norrenergis värmeledning i anslutning till planområdet samt att eventuell flytt av Skanovas ledningar skulle innebära en onödig kostnad. Det framförs att det inte finns någon lösning av Bräcke diakonis behov av parkeringsmöjligheter samt att det inte behövs någon trottoar på södra sidan av Bockholmsvägen. Det framförs att miljöövervakningsenheten anser att fönster inte bör placeras i fasad mot Roslagsvägen men att de inte har tagits bort från förslaget. Det framförs även att det inte finns någon lösning för uppläggning av Solna båtsällskaps båtar när båtuppställningsplatsen ska tas i anspråk för tillfälliga parkeringsplatser. Förslag framförs om att istället renovera garaget, komplettera med ett tak med sedum och stärk den rekreativa och gröna korridoren längs Ålkistan. *Förvaltningens kommentar: Bestämmelsen fl innebär att ett räcke får uppföras utöver angiven totalhöjd. Bestämmelsen har utformats för att räcker ska få en så liten påverkan på upplevelsen av byggnadshöjden men samtidigt uppfylla sin funktion. Vad gäller frågor om ledningar så har två u-områden har införts på plankartan för att säkerställa Solna vattens dagvattenledning och Vattenfalls ledning som går över kvartersmark. Ellevio har meddelat att den högspänningsledning som planerades att markförläggas inte kommer att gå vid planområdet som tidigare planerat vilket innebär att det inte längre påverkar detaljplanen. En tillgänglig parkeringsplats möjliggörs inom 25 meter från huvudentrén till Bräcke diakoni. För övrig parkering hänvisas till planerad besöksparkering. Fönster bedöms vara möjligt att uppföras mot Roslagsvägen. Frågan om var båtuppställningsplatsen ska flyttas under byggtiden hanteras inte under planprocessen. Förslag om att renovera garaget och komplettera med ett tak med sedum har framförts till fastighetsägaren. För övriga synpunkter se svar under rubrikerna påverkan på befintlig bebyggelse, påverkan på Nationalstadsparken, risk- och miljöfrågor, påverkan under byggtiden och djur- och naturmiljö.*

JF frågar hur denna plan kan få bygglov och framför att området ligger inom Nationalstadsparken och omfattas av strandskydd. *Förvaltningens kommentar: Förslaget är nu i en detaljplanprocess och behöver antas innan bygglov kan sökas och beviljas. För övriga synpunkter se svar under rubriken påverkan på Nationalstadsparken.*

IT motsätter sig förslaget och framför att Nationalstadsparken är skyddad genom lagstiftning och anser att parken ska bevaras och värnas. Vidare framförs att marken inte räcker till och att det är vansinne att bygga intill en så stor väg. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning påverkan på Nationalstadsparken och risk- och miljöfrågor.*

AcK anser att det är olämpligt att bygga enligt förslaget och framför att husen är för stora, har ful färg och att det inte kommer att passa in i området. Vidare framförs att det kommer att bli kaotiskt under den tid det kommer ta att bygga och att det redan nu är hårt tryck på vägen till Sfären. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse och påverkan under byggtiden.*

AL vill ha garanti för en parkeringsplats både under byggtiden och i det nya garaget till ett rimligt pris. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubriken parkering.*

AG motsätter sig förslaget och anser att exploatering inom Nationalstadsparken inte ska tillåtas och att bevarandet av parken har högsta prioritet. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubriken påverkan på Nationalstadsparken.*

CE frågar var de ska parkera och framför att det redan är mycket trafik i området. Vidare framförs att bygget skämmer utsikten och att det redan idag är trångt under järnvägsviadukten. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på befintlig bebyggelse, trafikfrågor och parkering.*

GS motsätter sig förslaget och framför att det inte bör byggas i Nationalstadsparken som är ett riksintresse för friluftsliv. Vidare framförs att en ny generalplan bör tas fram som stärker Haga-Brunnsviken och att det bör ske i samråd med statliga myndigheter, regering, riksdag och civilsamhället. *Förvaltningens kommentar: Vad förvaltningen känner till finns det för tillfället inga planer på att ta fram en generalplan. För övriga synpunkter se svar under rubriken påverkan på Nationalstadsparken.*

HP anser att det kommer att bli svårigheter med framtida parkeringsplatser och att det inte är möjligt med parkeringsplatser i backen. Vidare ställs frågan om vad båtklubben anser om att bli av med båtuppställningsplatser och hur attraktivt det kommer att bli att bo bredvid E18. Ett förslag framförs om att delar av nuvarande parkeringsplatser säljs som infartsparkering. *Förvaltningens kommentar: Frågan om var båtuppställningsplatsen ska flyttas under byggtiden hanteras inte under planprocessen. Förslag om att delar av nuvarande parkeringsplatser säljs som infartsparkering har framförts till fastighetsägaren. För övriga synpunkter se svar under rubrik parkering.*

KB är emot projektet och framför att byggnationen förstör utsikten för många och att de statistiskt sett kommer att drabbas av fler brott vilket minskar känslan av trygghet. Det framförs att en del befintliga boenden förlorar garageplatser och att de mobilitetsåtgärder som föreslås uppfattas som ett kränkande ingrepp i boendes liv. Vidare framförs att detaljplanen innebär att bullret från vägen är för högt, varför byggnaderna inte får ha balkong eller fönster mot Roslagsvägen, att luftföroreningarna inte tillåter stadigvarande vistelse i närheten av vägen, att in- och utgångar ska leda bort från vägen samt att sovrum inte bör placeras mot likriktarstationen p g a magnetisk strålning, även efter att handlingarna ändrats och avståndet utökats. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på befintlig bebyggelse, risk- och miljöfrågor, parkering och trygghet.*

MW/JE motsätter sig förslaget och anser att förbättringen av förslaget sedan samråd inte uppväger de permanent negativa konsekvenser som byggandet och existensen av dessa hus skulle få, både för naturen och djurlivet runt Ålkistan och för de boende på Sfären. Det framförs att förslaget kommer att påverka djurliv negativt och påverka naturen runt Ålkistan och därmed också försämra boendemiljön för de boende på Sfären. Vidare framförs att Sfären är byggt med stor respekt för den omkringliggande naturen som bör få vara ett undantag och att ingreppet i naturen inte bör göras större. Särskilt inte i närheten av vattnet där miljön och djurlivet är känsligt. Det framförs att projektet skulle omintetgöra den ansträngning som gjordes för att bevara naturen när Sfären byggdes. Vidare framförs att bredda Himlabacken för att få plats med parkering på två sidor utgör ett stort ingrepp i naturen omkring och att den byggtrafik som måste beredas plats i området under flera års tid kommer att skapa

olägenhet för de boende. Vidare framförs att området ligger vid Nationalstadsparken vilket innebär att man behöver ta hänsyn till stora miljömässiga och kulturhistoriska värden. Det framförs att det är fel att utnyttja det faktum att dispens från strandskyddet har givits genom att ersätta det låga parkeringshuset, som ursprungligen byggdes för de boende på Sfären, med ett bostadshus som även enligt det omarbetade förslaget skymmer utsikten från de tre närmaste husen på Sfären. *Förvaltningens kommentar: Parkering längs med Himlabacken föreslås endast på en sida av gatan. För övriga synpunkter se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse, påverkan på befintlig bebyggelse, påverkan på Nationalstadsparken, påverkan under byggtiden och djur- och naturmiljö.*

PE känner stor oro över byggnationen med tanke på påverkan naturreservatet, promenadstråk, skog och miljö för människors rekreation och vill inte att byggnationen ska bli av. Vidare framförs att det kommer att bli jobbiga år för boende med buller, sprängningar och trafik mm. PE framför att om byggnationen ändå genomförs bör husens arkitektur ses över så att de bättre smälter in i nuvarande miljö. Det framförs även att framkomligheten till Sfären behöver förbättras och att cyklister idag åker på trottoaren så att gående får krypa åt sidan. Det framförs även att Bräcke diakoni flyttar ur befintlig byggnad och att det skulle vara ett alternativ att bygga om deras lokaler till bostäder. *Förvaltningens kommentar: Förslag om att omvandla Bräcke diakoni till bostäder har framförts till fastighetsägaren. För övriga synpunkter se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse, påverkan på Nationalstadsparken, påverkan under byggtiden och trafikfrågor.*

RaS vill uttrycka sin oro över detaljplanen och framför att Nationalstadsparken bör värnas. Vidare framförs att behovet av grönområden och friluftsliv tydligt framgått under Corona. RaS anser att genomförandet av projektet inte tilltalar människor påvisade behov. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubriken påverkan på Nationalstadsparken.*

RS anser att de nya lägenheterna kommer att bli svåra eller omöjliga att vistas i på grund av den omedelbara närheten till Roslagsvägen samt ställer sig frågande till att staden inverkar i Nationalstadsparken som sedan 2017 räknas som ett område av riksintresse för friluftsliv. Vidare framförs att det under byggnationen kommer stora mängder tung byggtrafik att passera under befintlig tågbro över Gamla vägen och att bron inte är dimensionerad för den typ av trafik. Fråga framförs om var bilarna ska parkera under byggnationen. RS anser att det krävs en konkret och trovärdig plan för det. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken, risk- och miljöfrågor, påverkan under byggtiden och parkering.*

S/ML anser att Solna stad till stor del är sönderbrutet av väg- och byggnadsprojekt och att hus i olika stilar står sida vid sida vilket gör att stadsbilden är splittrad och bitvis kaosartad. S/ML anser att det saknas en övergripande estetisk plan som förmår sammanföra delarna till en komplex men harmonisk helhet. De anser att Sfärens bostadsområde är unikt och att det harmoniserar på ett sinnrikt sätt med Nationalstadsparkens natur. Vidare anses de att föreslagen byggnation skulle på ett brutalt sätt förstöra harmonin och boendemiljön och de vill därför att det unika området ska fredas. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse och påverkan på befintlig bebyggelse.*

ÅB anser att det inte är lämpligt att bygga bostadshus i Nationalstadsparken där det även är strandskydd. Vidare framförs att Nationalstadsparken inte skapades för att

det skulle byggas bostäder utan för att stärka den biologiska mångfalden, bevara kulturvärden och bevara möjligheten till friluftsliv. Fråga ställs om hur bygger främjar detta. Det framförs även att boende i Sfären kommer att bli utan garage under byggtiden och att det inte är klart vem som kommer att ansvara för garageadministrationen av garageplatser för befintliga boenden. Vidare framförs att den enda vägen till Sfären är via viadukten under Roslagsvägen och att det förekommer stående vatten i viadukten. Det framförs en oro över hur det kommer att fungera med byggtrafik, hur bussar ska ta sig fram samt att det med fler bostäder kommer att bli mer biltrafik som kommer att belasta vägen ännu mer. Vidare framförs fråga om de kommer att helt eller delvis bli av med kollektivtrafiken. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken, påverkan under byggtiden, trafikfrågor och djur- och naturmiljö.*

LS motsätter sig ytterligare huskroppar i Nationalstadsparken och ytterligare exploatering av grönområden. Vidare anses att det är olämpligt att bygga 25 meter från Roslagsvägen med hänsyn till buller och luft och anser att detta kommer att upplevas som mycket störande. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken och risk- och miljöfrågor.*

AP motsätter sig detaljplanen då AP starkt värnar om naturen, miljön och vill bevara Nationalstadsparken. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken och djur- och naturmiljö.*

AR framför att man inte ska förstöra miljön genom att bygga höghus i Nationalstadsparken. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse och påverkan på Nationalstadsparken.*

AmL anser att det är en bra idé att ersätta det fula garaget med bostäder. *Förvaltningens kommentar: Synpunkt noterad.*

ARM motsätter sig nya bostäder vid Ålkistan och anser att det blir för nära vägen och att det är trångt vid vägen. Vidare framförs att Nationalstadsparken bör värnas och bevaras som det var tänkt enligt lagstiftningen. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken och risk- och miljöfrågor.*

AF anser att det är olämpligt att bygga mer i Nationalstadsparken och framför att det måste vara ohälsosamt att bo så nära en hårt trafikerad led. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken och risk- och miljöfrågor.*

ArR motsätter sig planförslaget och anser att föreslagna byggnationen bryter mot lagen om Nationalstadsparken och strandskyddet. Vidare framförs att närheten till Roslagsvägen skulle hindra dess möjlighet att utvidgas samt att detaljplanen strider mot bestämmelser om buller och luftkvalité. Det framförs även att förslaget strider mot den ursprungliga tanken hos Herrnhutarnas flergenerationsboende i Kvarteret Sfären, och strider landskapsmässigt och arkitektoniskt mot gestaltningen av den befintliga Herrnhutska bebyggelsen i Kvarteret Sfären. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken, påverkan på befintlig bebyggelse och risk- och miljöfrågor.*

EN anser att det inte finns utrymme för fler bostäder i Bergshamra och att de vill ha kvar gröna områden. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna Nationalstadsparken och djur- och naturmiljö.*

HK frågar var källan är till påståendet om att området vid Ålkistan upplevs som otryggt. Vidare ställs fråga om hur det säkerställs att träspångarna under bron blir kvar och fortsatt tillgänglig. Det framförs även önskemål om att skapa boenden för familjer med större barn så att de kan bo kvar i Bergshamra. *Förvaltningens kommentar: Träspångarna under bron ingår inte i planområdet och ska inte påverkas av detaljplanen. Detaljplanen reglerar inte storleken på bostäderna. För övriga synpunkter se svar under rubriken trygghet.*

JB anser att 20 parkeringsplatser som delas mellan boendeparkering, besöksparkering och parkering för verksamheter är alldeles för lite. Vidare ställs frågan om var båtarna från båtuppläggningsplatsen ska ställas under byggtiden. *Förvaltningens kommentar: Frågan om var båtuppställningsplatsen ska flyttas under byggtiden hanteras inte under planprocessen. För övriga synpunkter se svar under rubriken parkering.*

ML anser att bostäderna inte bör byggas med tanke på djurliv och miljön kring Ålkistan. Vidare framförs att det kommer att uppstå en brist på parkering i området. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna, parkering och djur- och naturmiljö.*

OS anser att en förtätning av Bergshamra inte är önskvärt och att förslaget innebär en ytterligare förfulning. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna gestaltning av ny bebyggelse.*

RS protesterar mot ytterligare bostäder i Nationalstadsparken och anser att byggprojektet och en ökning av invånare i området kommer att ha en negativ inverkan på viktig miljö och grönområden. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på Nationalstadsparken och djur- och naturmiljö.*

SA framför att Nationalstadsparken måste värnas enligt lagstiftningen och att det finns många andra platser som är bättre lämpade om det nödvändigtvis måste byggas. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubriken påverkan på Nationalstadsparken.*

SD motsätter sig byggnationen och anser att byggnationen innebär en risk för miljön i Nationalstadsparken för djur och växtligheter. Vidare framförs att bygget kommer att leda till en betydande störning för både boende i området och de som dagligen rör sig i rekreationsområdet. Det framförs även en oro för ökat buller i ett redan bullerutsatt område. Slutligen framförs att det är en skyddsvärd miljö där man borde försöka minska störningar och buller och inte genomföra projekt som riskerar att öka problemen. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubrikerna påverkan på befintlig bebyggelse, påverkan på Nationalstadsparken, påverkan under byggtid och djur- och naturmiljö.*

VG motsätter sig byggandet och framför oro för en ansträngd bullermiljö samt risk för ökad partikel mängd vid vägen. *Förvaltningens kommentar: Se svar under rubriken risk- och miljöfrågor.*

4. Förändringar efter granskning

- Bebyggelsen har sänkts med en våning. Högsta totalhöjd har sänkts med 3 meter för samtliga huskroppar.
- Två u-områden har införts på plankartan för att säkerställa Solna vattens dagvattenledning och Vattenfalls ledning som går över kvartersmark.
- Åtgärdsplan för naturvärden (Tyréns, 2021-04-13) har tagits fram.
- Gestaltungsprogram (Varg arkitekter, 2021-06-09) har tagits fram.
- PM utrymning och möjlighet till insats (Briab, 2021-04-13) har tagits fram.
- Utredningar har reviderats och förtydligats efter inkomna synpunkter.
- Ett miljöprogram har tagits fram som kopplas till exploateringsavtalet.
- Ett granskningsutlåtande har upprättats där inkomna synpunkter bemöts.
- Plankarta, planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning har uppdaterats.

Plankartan har reviderats enligt följande:

- Högsta totalhöjd har sänkts med 3 meter för samtliga huskroppar.
- Användningsbestämmelsen BP1 har specificerats med att parkering *endast* får anordnas under + 10 meter över angivet nollplan.
- Plusmark har införts på samtliga ytor där huskroppen för garage ska uppföras för att förtydliga markanvändningen. För plusmarken gäller att marken får byggas över och under till en högsta totalhöjd på + 10 meter över angivet nollplan. Utöver angiven högsta totalhöjd får mur och räcke uppföras som får maximalt vara 1,2 meter över angiven totalhöjd. Utöver angiven högsta totalhöjd får bullerskydd uppföras inom område avsett för bullerskydd.
- Bestämmelsen om bullerskydd har förtydligats för att säkerställa att bullerskyddet uppförs så att bestämmelserna i plankartan för trafikbuller uppfylls.
- Bestämmelser gällande risk från Roslagsvägen har reviderats så att de gäller 33 meter från Roslagsvägens närmsta väggkant (befintlig väggkant enligt grundkartan).
- Två u-områden för ledningar inom kvartersmark har införts.
- Bestämmelsen om att komplementbyggnad får uppföras på gården regleras med e1 istället för plusmark.
- Bestämmelse om att balkonger mot gård får uppföras med en frihöjd på mindre än 3 meter har införts.
- Redaktionella ändringar och förtydliganden av formuleringar har gjorts.

Synpunkter som inte har tillgodosetts.

- Förslaget har inte minskat på så sätt som föreslaget, att halva södra garageområdets istället planläggs som parkmark.
- Att balkonger mot Roslagsvägen ska vara inglasade.
- Att det inte ska finnas trottoar på södra sidan av Bockholmsvägen.
- Att byggnadernas tyngd ska redovisas.

Alexander Fagerlund
Plan- och geodatachef

Lamija Perenda
Planarkitekt